

energiavirasto
energimyndigheten

Jakeluvelvoiteohje

Ohje uusiutuvien polttoaineiden ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen ilmoittamisesta Energiavirastolle

2477/702/2021
31.1.2024

Versiohistoria

Version numero	Pvm	Keskeisimmät muutokset
1	22.12.2021	Ensimmäinen versio.
2	13.1.2023	Päivitetty vastaamaan jakeluelvoitelain muutoksia (657/2022 ja 1134/2022), lisätty uusi biopolttoöljyn jakeluelvoitteen linjaus kappaleeseen 3.5 ja päivitetty kappale 2.2.
3	31.1.2024	Päivitetty vastaamaan jakeluelvoitelain muutosta (1279/2023), päivitetty kappaletta 2.2. ja lisätty uusi kappale 2.12 Ahvenanmaan jakeluelvoitteeseen liittyen.

Sisällysluettelo

Lyhenteet ja määritelmät	4
1 Johdanto	1
1.1 Jakeluelvoitteen lainsäädäntö	1
1.1.1 Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä.....	1
1.1.2 Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä.....	3
1.2 Jakeluelvoiteohje	3
1.3 Toiminnanharjoittajat	3
1.3.1 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvollinen	3
1.3.2 Biopolttoöljyn jakeluelvollinen	4
1.4 Raportoinnin yhdistäminen.....	4
2 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoite.....	5
2.1 Yleistä jakeluelvoitteesta	5
2.2 Jakeluelvoitelain mukaisten tietojen julkaiseminen vuosittain.....	7
2.3 Jakeluelvoitteen lisäelvoite.....	7
2.4 Jakeluelvoitteen vähimmäisosuusvelvoite	8
2.5 Jakeluelvoitelain liite.....	8
2.6 Jakeluelvoitelain liitteen tarkennukset.....	10
2.7 Tarkennuksia veloitteiden muodostumiseen ja niiden täyttöön	10
2.8 Polttoaineiden energiasisältö	12
2.9 Uusiutuvien komponenttien kohdistaminen	13
2.10 Uusiutuvien polttoainepitoisuuksien varmistaminen	13
2.11 Ahvenanmaalla kulutukseen toimitettu polttoaine.....	13
2.12 Ahvenanmaan jakeluelvoite	14
2.13 Vapaaehtoinen jakeluelvoite	14
2.13.1 Vahvistuspyyntö ja vahvistaminen	14
2.13.2 Vahvistuspäätös ja sen peruutus.....	15
2.14 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteen linjauksia	15
2.15 Jakelijoiden väliset sopimukset	26
3 Biopolttoöljyn jakeluelvoite	26
3.1 Yleistä biopolttoöljyn jakeluelvoitteesta	26
3.2 Polttoaineiden energiasisältö	27
3.3 Uusiutuvien komponenttien kohdistaminen	27
3.4 Ahvenanmaalla kulutukseen toimitettu polttoaine	28
3.5 Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen linjauksia	28
3.6 Jakelijoiden väliset sopimukset	29
4 Jakeluelvoiteilmoitusten laatiminen	29

4.1 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuote ilmoitus	29
4.2 Biopolttoöljyn jakeluvuote ilmoitus	31
4.3 Tietotaulukon täyttöohje	32
4.3.1 Yleistä taulukon täyttämistä	32
4.3.2 Polttoaineet	33
4.3.3 Fossiilisten ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden raportoiminen	33
4.3.4 Biopolttoaineiden ja bionesteiden raportoiminen	34
4.3.5 Biopolttoaineiden ja bionesteiden kestävyden raportoiminen	36
5 Jakeluvuote ilmoituksen käsittely Energiavirastossa	38
5.1 Ilmoituksen käsittely ja kieli	38
5.2 Ilmoituksen julkisuusasiat	38
6 Jakelijan velvollisuudet	39
6.1 Ilmoittamisvelvollisuus	39
6.2 Kirjanpito velvollisuus	39
6.3 Seuraamusmaksu	40
6.4 Virhemaksu	41
7 Tietojen oikeellisuuden valvonta	42
7.1 Energiaviraston tiedonsaantioikeus	42
7.2 Energiaviraston tiedonluovutus oikeus	42
7.3 Energiaviraston tarkastusoikeus	42

Lyhenteet ja määritelmät

Tässä osiossa on annettu selityksiä tähän ohjeeseen liittyvistä lyhenteistä ja määritelmistä. Tämän osion tarkoitus on parantaa ohjeen luettavuutta. Annetut selitykset pohjautuvat jakeluelvoitelainsäädäntöön. Epäselvissä tilanteissa tai ongelmatilanteissa lyhenteen tai määritelmän selitys on syytä tarkistaa lainsäädännöstä.

Alatavoitteet	= Lisävelvoite (sis. vähimmäisosuusvelvoite) sekä ravinto- ja rehukasvipohjaisten biopolttoaineiden, biokaasun ja biopolttoöljyn enimmäisosuus (crop cap)
Alempi lämpöarvo	= LHV eli polttoaineen energiasisältö, jota määritettäessä polttoaine katsotaan toimitetuksi 15 celsiusasteen lämpötilassa, ilmaistuna yksikössä MJ/l nesteille tai MJ/kg kaasuille
Biokaasu	= Biomassasta tuotettuja kaasumaisia polttoaineita
Biopolttoaine	= Biomassasta tuotettua nestemäistä liikenteessä käytettävää polttoainetta
Biopolttoöljy	= Lämmityksessä sekä kiinteästi asennetuissa dieselmootoreissa ja dieselmootorilla varustetuissa työkoneissa käytettäväksi soveltuva polttoaine, joka on valmistettu biomassasta
Biopolttoöljyn jakeluelvoitelaki	= Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä (418/2019)
Biomassa	= Maataloudesta tai metsätaloudesta, niihin liittyviltä tuotannonaloilta taikka kalastuksesta tai vesiviljelystä peräisin olevien biologista alkuperää olevien tuotteiden, jätteiden ja tähteiden sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden biohajoava osa
Crop cap	= Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteen tapauksessa ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuuden (%-yksikkö) määrä uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteesta. Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen tapauksessa ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoöljyjen enimmäisosuuden (%-yksikkö) määrä biopolttoöljyn jakeluelvoitteesta. Ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuus on jakeluelvoitteen osajoukko.
Dieselöljy	= Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitettut tullitariffin nimikkeet

	seen 2710 kuuluvat dieselöljyt, jotka on tarkoitettu dieselmootorilla varustettujen moottori-käyttöisten ajoneuvojen polttoaineeksi
Energiasisältö	= Polttoaineen alempi lämpöarvo, jota määritettäessä polttoaine katsotaan toimitetuksi 15 celsius-asteen lämpötilassa
ILUC	= Indirect Land Use Change eli biopolttoaineiden aiheuttama epäsuora maankäytön muutos
ILUC-direktiivi	= RES-direktiiviä vuonna 2015 muuttanut direktiivi (EU) 2015/1513 bensiinin ja dieselpolttoaineiden laadusta annetun direktiivin 98/70/EY ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun direktiivin 2009/29/EY muuttamisesta
Jakelija	= Jakeluvuittelain tapauksessa nestemäisten tai kaasumaisten polttoaineiden jakelija ja biopolttoöljyn jakeluvuittelain tapauksessa kevyen polttoöljyn jakelija, joka on valmisteverotuslain (182/2010) 12 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan mukaisesti verovelvollinen
Jakeluvuittote	= Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuittoteen tapauksessa uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuus (%) jakelijan kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden energiasisällön kokonaismäärästä. Biopolttoöljyn jakeluvuittoteen tapauksessa biopolttoöljyn energiasisällön osuus (%) jakelijan kulutukseen toimittaman kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä.
Jakeluvuittelaki	= Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä (446/2007)
Jäte	= Jätelain (646/2011) 5 §:ssä tarkoitettua jätettä lukuun ottamatta ainetta, jota on tarkoituksellisesti muunnettu, jotta se luettaisiin jätteeksi
Kaasumaisten polttoaineiden jakelija	= Kaasumaisten liikennepolttoaineiden jakelija, joka toimittaa kulutukseen yhden tai useamman kaasun tankkauspaikan kautta kaasumaisia liikennepolttoaineita joko paineistetussa tai nesteytetyssä muodossa

Kestävyyslaki	= Laki biopolttoaineista, bionesteistä ja biomasapolttoaineista (393/2013)
Kevyt polttoöljy	= Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 2 §:n 16 kohdassa tarkoitettua kevyttä polttoöljyä ja mainitun lain 2 §:n 17 kohdassa tarkoitettua rikitöntä kevyttä polttoöljyä
Kulutukseen luovuttaminen	= Kulutukseen luovutuksella tarkoitetaan tässä ohjeessa valmisteveron alaisten tuotteiden poistamista, sääntöjenvastainen poistaminen mukaan lukien, väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä
Kulutukseen toimittaminen	= Jakeluvuorotilain tapauksessa nestemäisten liikennepolttoaineiden valmisteverotuslain 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua kulutukseen luovuttamista ja kaasumaisten liikennepolttoaineiden kulutukseen toimittamista yhden tai useamman tankkauspisteen kautta ja biopolttoöljyn jakeluvuorotilain tapauksessa valmisteverotuslain 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua kulutukseen luovuttamista, ei kuitenkaan siltä osin kuin mainitun lain 6 §:n 6 kohdassa tarkoitettu valtuutettu varastonpitäjä käyttää omassa toiminnassaan verottomassa varastossa valmistamansa, jalostamansa, hallussa pitämänsä, vastaanottamansa tai sieltä lähettämänsä kevyen polttoöljyn
LHV	= Lower heating value eli polttoaineen alempi lämpöarvo
Lisävelvoite	= Osuus (%-yksikkö), joka on täytettävä uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuorotteesta jakeluvuorotilain liitteen A osassa tarkoitetuista raaka-aineista tuotetuilla tai valmistetuilla biopolttoaineilla tai biokaasulla, taikka muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla nestemäisillä ja kaasumaisilla liikenteen polttoaineilla. Lisävelvoite on jakeluvuorotteen osajoukko.
Maakaasu	= Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996) tarkoitetut tullitariffin nimikkeeseen 2711 21 00 kuuluva kaasumainen ja tullitariffin nimikkeeseen 2711 11 00 kuuluva nesteytetty maakaasu
Moottoribensiini	= Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994) tarkoitetut tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvat haihtuvat kiven-

	näisöljyt, jotka on tarkoitettu ottomoottorilla varustettujen moottorikäyttöisten ajoneuvojen polttoaineeksi
Muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat nestemäiset ja kaasumaiset liikenteen polttoaineet	= Liikennealalla käytettävät nestemäiset tai kaasumaiset polttoaineet, joiden energiasisältö on peräisin muista uusiutuvista energialähteistä kuin biomassasta (RFNBO-polttoaineet).
Nestemäisten polttoaineiden jakelija	= Nestemäisten liikennepolttoaineiden jakelija, joka on valmisteverotuslain (182/2010) 12 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan mukaisesti verovelvollinen
Paljon tärkkelystä sisältävät viljelykasvit	= Lähinnä viljakasvit, riippumatta siitä, käytetäänkö vain jyvät vai koko kasvi kuten rehu-maissi, mukulakasveja ja juurikasveja, kuten peruna, maa-artisokka, bataatti, maniokki ja jamssi, ja varsimukulakasveja, kuten taaro ja kaakaotaaro
Polttaineluokka	= Luokittelu, jonka mukaisesti polttoaineet raportoidaan. Nestemäisten polttoaineiden osalta polttaineluokat vastaavat nestemäisten polttoaineiden valmisteverotuksen verotaulukon mukaisia tuoteryhmiä.
Päätavoitteet	= Uusiutuvien polttoaineiden tapauksessa uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoite ja biopolttoöljyn jakeluelvoitteen tapauksessa biopolttoöljyn jakeluelvoite.
Ravinto- ja rehukasvit	= Paljon tärkkelystä sisältävät viljelykasvit sekä sellaiset sokeri- tai öljykasvit, joita tuotetaan maatalousmaalla pääviljelykasvina, ei kuitenkaan tähteitä, jätteitä, lignoselluloosaa eikä sellaista väliaikaista kasvustoa, jonka käyttö ei lisää viljelymaan tarvetta
RED II-direktiivi	= Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001 uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä
RES-direktiivi	= Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta (2009/28/EY)
Ristiintäyttö	= Jakeluelvoitelain näkökulmasta uusiutuvien polttoaineiden ylimenevä energiasisällön osuus, jonka uusiutuvien polttoaineiden jakelija ottaa huomioon biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista sa-

maa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa. Lukuun ottamatta vuosia 2022 ja 2023 siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain näkökulmasta ylimenevä biopolttoöljyn energiasisällön osuus, jonka biopolttoöljyn jakelija ottaa huomioon samaa kalenterivuotta koskevaa uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta.

Sopimusasetus

= Tasavallan presidentin asetus eräiden uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitetta koskevien hallintotehtävien hoitamisesta Ahvenanmaalla (86/2023)

Tähde

= Aine, joka syntyy sellaisessa tuotantoprosessissa tai on sellaisen tuotantoprosessin lopputuote, jonka ensisijaisena tarkoituksena ei ole tämän aineen valmistaminen, ja jonka tuottamiseksi tuotantoprosessia ei ole tarkoituksellisesti muutettu

Uusiutuvat polttoaineet

= Biopolttoaineet, biokaasu ja muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat nestemäiset ja kaasumaiset liikenteen polttoaineet

Vähimmäisosuusvelvoite

= Osuus (%-yksikkö), joka on vähintään täytettävä uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteesta jakeluelvoitelain liitteen A osassa tarkoitetuista raaka-aineista tuotetuilla tai valmistetuilla biopolttoaineilla ja biokaasulla. Vähimmäisosuusvelvoite on lisävelvoitteen osajoukko.

Väliaikaisen verottomuuden järjestelmä

= Väliaikaisen verottomuuden järjestelmällä tarkoitetaan järjestelmää, jossa ollessaan ja liikkueessaan valmisteveron alaiset tuotteet ovat väliaikaisesti verottomia. Järjestelmää voidaan soveltaa valmisteveron alaisten tuotteiden valmistukseen, jalostukseen, hallussapitoon tai siirtoon unionin alueella tai kolmannen maan tai alueen kautta

Ylitäyttö

- = Jakeluelvoitelain näkökulmasta jakeluelvoitteen ylittävä uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuus, jonka jakelija saa ottaa huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui. Kalenterivuosina 2022 ja 2023 jakelija saa ottaa ylittävän uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuuden kokonaisuudessaan huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain näkökulmasta biopolttoöljyn jakeluelvoitteen ylittävä biopolttoöljyn energiasisällön osuus, jonka jakelija saa ottaa huomioon seuraavan kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa ja jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui.

1 Johdanto

1.1 Jakeluvelvoitteen lainsäädäntö

1.1.1 Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä

Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä (446/2007, ent. nimike laki biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä, jäljempänä "jakeluvelvoitelaki") tuli voimaan vuoden 2008 alusta. Lain tarkoituksena on uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta annetun direktiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/28/EY, "RES-direktiivi") mukaisesti edistää uusiutuvien polttoaineiden käyttöä moottoribensiinin, dieselöljyn ja maakaasun korvaamiseksi liikenteessä. Tämä on toteutettu säätämällä kansallisesti liikennepolttoaineen jakelijoille velvoite toimittaa vuosittain kulutukseen vähimmäisosuus uusiutuvia polttoaineita.

Uusiutuvan energian tavoitteiden toteuttamiseksi EU:ssa on katsottu tarpeelliseksi edellyttää biopolttoaineiden ja bionesteiden tuotannolta kestäväen kehityksen mukaisuutta ja varmistaa toisen sukupolven biopolttoaineiden kaupallinen saatavuus. RES-direktiivi asetti ensimmäisen kerran liikenteessä käytettäville biopolttoaineille sekä bionesteille kestävyyskriteerit. Jotta biopolttoaineet ja bionesteet voidaan ottaa lukuun direktiivissä asetetuissa kansallisissa tavoitteissa sekä uusiutuvan energian kansallisissa velvoite- ja tukijärjestelmissä, niiden tulee täyttää direktiivissä säädetyt kestävyyskriteerit.

RES-direktiiviä muutettiin vuonna 2015 ILUC-direktiivillä, jonka aiheuttamat lakimuutokset Suomessa tulivat voimaan 3.7.2017. ILUC-direktiivillä tähdätään biopolttoaineiden käytöstä aiheutuvien epäsuorien maankäytön muutosten rajoittamiseen ja tietyistä raaka-aineista valmistettujen biopolttoaineiden edistämiseen. ILUC-direktiivillä muutettiin biopolttoaineiden tuplalaskentaa koskevaa sääntelyä siten, että jatkossa ainoastaan ILUC-direktiivin liitteen IX mukaisista raaka-aineista valmistetut biopolttoaineet voidaan katsoa tuplalaskettaviksi. Ennen ILUC-direktiivin säännösten voimaan tuloa tuplalaskenta perustui siihen, katsottiinko biopolttoaineen raaka-aine jätteeksi, tähteeksi, syötäväksi kelpaamattomaksi selluloosaksi tai lignoselluloosaksi.

Lisäksi ILUC-direktiivi asettaa ensimmäisen sukupolven biopolttoaineiden osuudelle katon, jonka suuruus on 7 prosenttiyksikköä liikenteen energian loppukulutuksesta. ILUC-direktiivissä on asetettu alataivoite tietyistä raaka-aineista valmistettujen biopolttoaineiden käytön edistämiseksi, joka on 0,5 prosenttiyksikköä liikenteen uusiutuvan energian 10 prosentin lopputavoitteesta. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001 uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (jäljempänä "RED II-direktiivi") jatkaa ja kiristää RES-direktiivissä asetettuja tavoitteita vuoteen 2030 asti.

RED II-direktiivin mukaan vuoteen 2030 mennessä uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuus on nostettava EU:ssa 32 prosenttiin energian loppukulutuksesta ja 14 prosenttiin liikenteen energian loppukulutuksesta. Direktiivissä asetetaan lisäksi liikenteessä käytetyille biopolttoaineille ja biokaasulle alataivoitteita tietyistä raaka-aineista valmistettujen biopolttoaineiden käytön edistämiseksi sekä raja-arvoja tietyistä raaka-aineista valmistetuille biopolttoaineille.

Jakeluvelvoitelain muutoksella (603/2021) pantiin täytäntöön RED II-direktiivi liikenteen uusiutuvan energian edistämistä koskevan sääntelyn osalta. Jakeluvelvoite laajenee kyseisen muu-

toslain voimaantumisen myötä biokaasuun 1.1.2022 alkaen ja muuta kuin biologista alkuperää oleviin uusiutuviin nestemäisiin ja kaasumaisiin liikenteen polttoaineisiin 1.1.2023 alkaen. Lisäksi jakeluelvoitelakiin lisättiin soveltamisrajan alle jääville jakelijoille mahdollisuus vapaaehtoisesti hakeutua jakeluelvoitteen alaisuuteen. Muutoslailla saatettiin voimaan myös RED II-direktiivin mukaiset tietyistä raaka-aineista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun osuusrajoitukset.

Liikennepolttoaineiden hinnat ovat olleet kovassa muutoksessa. Hintojen muutoksiin ovat vaikuttaneet muun muassa koronapandemian jälkeinen kysynnän kasvu sekä Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainaan. Uusiutuvien polttoaineiden korkeampien tuotantokustannuksien vuoksi liikennepolttoaineiden hinnat nousevat jakeluelvoitetason noustessa. Jakeluelvoitelain muutoksilla (657/2022 ja 1134/2022) jakeluelvoitetta alennettiin vuosien 2022 ja 2023 osalta 7,5 prosenttiyksiköllä, minkä myötä jakeluelvoite oli 12 % vuonna 2022 ja 13,5 % vuonna 2023. Jakeluelvoitelain muutoksilla muutettiin myös ylitäytön rajoitusta vuosien 2022 ja 2023 osalta siten, että näiden vuosien ylitäytöt voi ottaa täysimääräisesti huomioon seuraavien vuosien jakeluelvoitteissa. Lukuun ottamatta vuosia 2022 ja 2023 ylitäytön osuus voi olla enintään 30 prosenttia sen vuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui.

Jakeluelvoitelain muutoksella (1279/2023) toteutettiin pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman tavoite jakeluelvoitteen alentamisesta, jolla pyritään hillitsemään liikenteen polttoaineiden pumppuhintojen nousua. Vuoden 2024 jakeluelvoitetta alennettiin siten 28 prosentista 13,5 prosenttiin ja saman vuoden lisävelvoitetta puolestaan alennettiin 4 prosenttiyksiköstä 2 prosenttiyksikköön. Lisäksi vuoden 2025 lisävelvoitetta alennettiin 3 prosenttiyksikköön.

Jakeluelvoitelain muutoksella (1279/2023) jakeluelvoitelakiin lisättiin myös säännös sellaisten ravinto- ja rehuksista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun, joihin liittyy suuria epäsuoran maankäytön muutoksen riskejä, osuuden asteittaisesta laskemisesta nolnaan prosenttiin. Muutos liittyy Euroopan komission Suomelle osoittamaan perusteltuun lausuntoon koskien RED II-direktiivin toimeenpanoa.

Lain täytäntöönpanosta, velvoitteen täyttämisen valvonnasta ja laissa säädettyjen tehtävien hoitamisesta vastaa Energiavirasto. Valvonta perustuu jakelijoiden vuosittain Energiavirastolle tekemään ilmoitukseen, jossa ilmoitetaan edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitettujen moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden energiasisältöjen määrät tuotteittain. Ilmoitus on annettava viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana. Energiavirasto valvoo jakelijoiden ilmoitusten toimittamista ja tarkastaa niiden tietojen oikeellisuuden sekä määrää tarvittaessa seuraamus- ja virhemaksuista.

Vuoden 2021 alusta alkaen jakeluelvoitelain mukaiset valvontatehtävät siirtyivät jakeluelvoitelain muutoksen (802/2020) nojalla Verohallinnolta Energiavirastolle. Verohallinto hoitaa vuoden 2020 ja sitä edeltävien vuosien jakeluelvoitteen valvonnan jälkiverotusaikojen puitteissa vuosien 2021–2024 ajan. Vuosien 2020 ja 2021 aikana Energiavirasto ja Verohallinto tekivät yhteistyötä jakeluelvoitelain viranomais-tehtäviin liittyen. Energiavirasto voi antaa salassapitosäännösten estämättä tehtävää hoidettaessa saatuja tietoja Verohallinnolle verotuksen toimitamista ja valvontaa varten.

1.1.2 Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä

Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä (418/2019, jäljempänä ”biopolttoöljyn jakeluelvoitelaki”) tuli voimaan 1.4.2019. Lain 9 §:ssä säädettyä ilmoittamisvelvollisuutta ja 10 §:ssä säädettyä kirjanpitovelvollisuutta sovelletaan vuonna 2021 ja sen jälkeen kulutukseen toimitettuun kevyeen polttoöljyn ja biopolttoöljyn.

Lain tarkoituksena on edistää biopolttoöljyn käyttöä kevyen polttoöljyn korvaamiseksi lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa. Tämä on toteutettu säätämällä kevyen polttoöljyn jakelijoille velvoite toimittaa vuosittain kulutukseen vähimmäisosuus biopolttoöljyä.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain muutoksella (605/2021) pantiin täytäntöön RED II-direktiivi liikenteen uusiutuvan energian edistämistä koskevan sääntelyn osalta. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelakiin lisättiin RED II-direktiivin mukaiset tietyistä raaka-aineista tuotettujen bionesteiden osuusrajoitukset.

Lain täytäntöönpanosta, velvoitteen täyttämisen valvonnasta ja laissa säädettyjen tehtävien hoitamisesta vastaa Energiavirasto. Valvonta perustuu jakelijoiden vuosittain Energiavirastolle tekemään ilmoitukseen, jossa ilmoitetaan edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitettujen kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyjen energiasisältöjen määrät tuotteittain. Ilmoitus on annettava viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana. Energiavirasto valvoo jakelijoiden ilmoitusten toimittamista ja tarkastaa niiden tietojen oikeellisuuden sekä määrää tarvittaessa seuraamus- ja virhemaksuista.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain viranomaistehtävät siirtyivät biopolttoöljyn jakeluelvoitelain muutoksen (803/2020) nojalla Verohallinnolta Energiavirastolle vuoden 2021 alusta alkaen. Energiavirasto voi antaa salassapitosäännösten estämättä tehtävää hoidettaessa saatuja tietoja Verohallinnolle verotuksen toimittamista varten.

1.2 Jakeluelvoiteohje

Tässä Energiaviraston Jakeluelvoiteohjeessa käsitellään jakeluelvoitelaisissa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelaisissa jakelijoille säädettyjä velvoitteita. Jakeluelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaisia ennakkotietoja ja kestävyysosoittamista käsitellään tarkemmin Energiaviraston Toiminnanharjoittajan kestävyyskriteeriohjeessa.

Lisätietoja asiasta löytyy Energiaviraston kotisivuilta. Kysymyksiä asiasta voi lähettää osoitteeseen kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi.

1.3 Toiminnanharjoittajat

1.3.1 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvollinen

Jakeluelvoitelaisissa liikennepolttoaineiden jakelijoille asetetaan velvoite toimittaa kulutukseen uusiutuvia polttoaineita. Vuosina 2023 ja 2024 jakeluelvoite on 13,5 %. Jakelijoiden tulee täyttää lisäksi jakeluelvoitteestaan tiettyjen uusiutuvien polttoaineiden lisävelvoite. Lisävelvoitteen täyttämiseen lasketaan biopolttoaineet ja biokaasu, jotka on tuotettu tai valmistettu jakeluelvoitelain liitteen A-osassa tarkoitetuista raaka-aineista, taikka muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat nestemäiset ja kaasumaiset liikenteen polttoaineet. Vuosina 2023 ja 2024 lisävelvoite on kaksi prosenttiyksikköä jakeluelvoitteesta. Jakeluelvoite ei koske bionesteitä.

Jakeluvolvoite koskee nestemäisten polttoaineiden jakelijoita, joiden kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, biopolttoaineiden ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten liikenteen polttoaineiden määrä on yli miljoona litraa. Volvoite koskee myös kaasumaisten polttoaineiden jakelijoita, joiden kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien maakaasun, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrä on yli 9 gigawattituntia. Jakeluvolvoitelaisissa edellytetään, että uusiutuvien polttoaineiden, joilla jakelija täyttää jakeluvolvoitettaan, tulee täyttää kestävyyskriteerit kestävyyslain mukaisesti. Kestävyden osoittamista on käsitelty lyhyesti kappaleessa [2.1](#).

Jakeluvolvoite koskee myös vapaaehtoisesti jakeluvolvoitteen piirissä olevaa nestemäisten polttoaineiden jakelijaa, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, biopolttoaineiden ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten liikenteen polttoaineiden määrä on vähintään 100 000 litraa mutta enintään miljoona litraa sekä kaasumaisten polttoaineiden jakelijaa, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien maakaasun, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrä on vähintään 1 gigawattituntia mutta enintään 9 gigawattituntia. Jakeluvolvoitelaki edellyttää yhtä lailla myös vapaaehtoisesti jakeluvolvoitteen piirissä olevilta jakelijoilta, että jakeluvolvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden tulee täyttää kestävyyskriteerit. Kestävyden osoittamista on käsitelty lyhyesti kappaleessa [2.1](#).

Vapaaehtoista jakeluvolvoitetta on käsitelty tarkemmin kappaleessa [2.13](#).

Lakia ei sovelleta huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun valtion varmuusvarastoon.

1.3.2 Biopolttoöljyn jakeluvollinen

Biopolttoöljyn jakeluvolvoitelaisissa asetetaan volvoite korvata osa lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa käytetystä kevyestä polttoöljystä vuodesta 2021 alkaen biopolttoöljyllä. Vuonna 2021 jakeluvolvoite on kolme prosenttia nousten prosenttiyksiköllä joka vuosi kunnes 2028 ja sen jälkeen jakeluvolvoite on 10 prosenttia.

Volvoite koskee jakelijoita, joiden kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittama kevyen polttoöljyn määrä on vähintään miljoona litraa. Kulutukseen toimittamisena ei kuitenkaan pidetä sellaista kulutukseen luovuttamista, jossa valmisteverotuslain (182/2010) 6 §:n 6 kohdassa tarkoitettu valtuutettu varastonpitäjä käyttää omassa toiminnassaan verottomassa varastossa valmistamansa, jalostamansa, hallussa pitämänsä, vastaanottamansa tai sieltä lähettämänsä kevyen polttoöljyn. Biopolttoöljyn jakeluvolvoitelaisissa edellytetään, että biopolttoöljyjen, joilla biopolttoöljyn jakelija täyttää biopolttoöljyn jakeluvolvoitettaan, tulee täyttää kestävyyskriteerit kestävyyslain mukaisesti. Kestävyden osoittamista on käsitelty lyhyesti kappaleessa [3.1](#).

Lakia ei sovelleta huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun valtion varmuusvarastoon.

1.4 Raportoinnin yhdistäminen

Jakeluvolvoitelain, biopolttoöljyn jakeluvolvoitelain, eräiden polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä koskevan lain (170/2018, jäljempänä "liikennepolttoaineiden päästöjen vähentämisestä koskeva laki") ja biopolttoaineita, bionesteitä ja biomassapolttoaineita koskevan lain (393/2013, jäljempänä "kestävyyslaki") mukainen raportointi on

yhdistetty samaan tietotaulukkoon. Jakeluelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista raportointia on käsitelty tarkemmin tämän ohjeen kappaleissa [4.1](#) ja [4.2](#).

Liikennepolttoaineiden päästöjen vähentämistä koskevan lain raportointia on käsitelty Energiaviraston Raportointiohjeessa. Kestävyysslain mukaista raportointia on puolestaan käsitelty Energiaviraston Toiminnanharjoittajan kestävyyskriteeriohjeessa.

2 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoite

2.1 Yleistä jakeluelvoitteesta

Jakeluelvoitelailailla säädetään liikennepolttoaineita kulutukseen luovuttavien jakelijoiden velvollisuudesta toimittaa uusiutuvia polttoaineita kulutukseen. Jakeluelvoitelain 5 §:n mukaan jakelija, joka toimittaa kulutukseen kalenterivuoden aikana vähintään miljoona litraa moottoribensiiniä, dieselöljyä, maakaasua, biopolttoaineita, biokaasua ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä ja kaasumaisia liikenteen polttoaineita, on velvollinen toimittamaan uusiutuvia polttoaineita kulutukseen tietyn osuuden kulutukseen toimittamiensa polttoaineiden energiasisällöstä. Jakeluelvoitelakia sovelletaan kaikilta osin myös vapaaehtoisesti jakeluelvoitteen piirissä olevaan jakelijaan. Vapaaehtoista jakeluelvoitetta on käsitelty tarkemmin kappaleessa [2.13](#).

Jakeluelvoitelaisissa edellytetään, että uusiutuvien polttoaineiden, joilla jakelija täyttää jakeluelvoitettaan, tulee täyttää kestävyyskriteerit kestävyyslain mukaisesti. Jakelijalla tulee olla joko Energiaviraston hyväksymä kansallinen kestävyysjärjestelmä tai Euroopan komission hyväksymä vapaaehtoinen järjestelmä, jolla uusiutuvien polttoaineiden kestävyys osoitetaan. Suomen kansallisen kestävyysjärjestelmän tai Euroopan komission hyväksymän vapaaehtoisen järjestelmän nojalla myönnettyjä kestävyystodistuksia voi käyttää osana kestävyysjärjestelmää. Kestävyystodistuksen sisältövaatimukset on kuvattu kestävyysasetuksen (Valtioneuvoston asetus biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista, 6/2021) 4 §:ssä. Jakeluelvoitelain 8 §:n mukaan jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrät sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden energiasisällöt ja muut tämän lain noudattamisen valvontaa varten tarvittavat tiedot.

Jakeluelvoitetta voi täyttää kaasuverkkoon syötetyllä biokaasulla, joka on tuotettu kaasuverkkoon kytketyssä biokaasulaitoksessa. Energiavirasto katsoo, että jakeluelvoitetta täytettäessä ei ole merkitystä onko fyysisen biokaasun tosiasiallisesti mahdollista kulkea verkkoonsyöttö- ja jakelupisteen välillä. Esimerkiksi alemmpipaineiseen jakeluverkkoon kytketystä biokaasulaitoksesta kaasuverkkoon syötetty biokaasu voidaan katsoa jaelluksi korkeampipaineisen siirtoverkon kautta, vaikka välillä ei olisi paineenkorotusasemaa. Kaasuverkon kautta kulkevan biokaasun kestävyys osoitetaan kestävyystodistuksilla. Mikäli asiassa tulee uutta lainsäädäntöä tai Euroopan komissio tulkitsee asiaa tulevaisuudessa toisin, niin Energiavirasto harkitsee asiaa uudelleen.

Uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuus jakelijan kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden energiasisällön kokonaismäärästä eli jakeluelvoite on esitetty taulukossa 1.

TAULUKKO 1 UUSIUTUVIEN POLTTOAINEIDEN JAKELUVELOITE

Vuosi	Jakeluelvoite, %
2020	20,0
2021	18,0
2022	12,0
2023	13,5
2024	13,5
2025	29,0
2026	29,0
2027	30,0
2028	31,0
2029	32,0
2030 ja sen jälkeen	34,0

Ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun osuus saa olla enintään yhden prosenttiyksikön suurempi kuin niiden osuus oli kulutukseen toimitetuista liikennepolttoaineista vuonna 2020, kuitenkin enintään 7 prosenttiyksikköä jakeluelvoitteesta. Energiavirasto vahvisti 30.6.2021 antamallaan [päätöksellä \(Dnro 2140/750/2021\)](#) ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuuden (nk. crop cap -osuus) määräksi 2,6 prosenttiyksikköä.

Sellaisten ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun, joihin liittyy suuria epäsuoran maankäytön muutoksen riskejä, osuutta jakeluelvoitteesta alennetaan seuraavasti:

1) osuus ei saa ylittää:

a) tällaisten polttoaineiden osuutta vuonna 2019 kulutukseen toimitettujen biopolttoaineiden ja biokaasun energiasisällön kokonaismäärästä 30 päivän kesäkuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana nämä päivät mukaan lukien;

b) 50 prosenttia tällaisten polttoaineiden osuudesta vuonna 2019 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2029 välisenä aikana nämä päivät mukaan lukien;

2) 1 päivästä tammikuuta 2030 edellä tarkoitettuja biopolttoaineita tai biokaasua ei saa sisältyä jakeluelvoitteeseen.

Energiaviraston määräyksellä vahvistetaan edellä tarkoitettujen ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuudet. Komissio on määritellyt ainoastaan palmuöljyn korkean ILUC-riskin raaka-aineeksi tällä hetkellä. Suomessa palmuöljystä tuotettujen biopolttoaineiden osuus oli nolla vuonna 2019, joten niitä ei voi hyödyntää jatkossa jakeluelvoitteen täyttämiseksi. Rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos kyseinen biopolttoaine- tai biokaasuerä on sertifioitu sellaisena biopolttoaineena tai biokaasuna, josta todennäköisesti ei aiheudu epäsuoria maankäytön muutoksia. Jakelija voi käyttää komission RED II:n 30 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaisesti hyväksymiä vapaaehtoisia järjestelmiä vähäisen ILUC-riskin biopolttoaineiden ja biokaasun sertifiointiin.

Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteen ilmoittamista on käsitelty tarkemmin kappaleessa [4.1.](#)

Jakeluvelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraa jakeluvelvoitelain mukaan seuraamusmaksu, jonka suuruus määräytyy laiminlyönnin suuruuden mukaan¹.

2.2 Jakeluvelvoitelain mukaisten tietojen julkaiseminen vuosittain

Kestävyyslain muutoslailla (604/2021) Energiaviraston uudeksi tehtäväksi säädettiin julkaista verkkosivuillaan vuosittain tiedot kunkin jakeluvelvoitelain alaisen jakelijan biopolttoaineiden, bionesteiden ja biokaasun maantieteellisistä alkuperistä ja raaka-aineista kestävyyskriteeriselvityksissä saatuihin tietoihin perustuen. Energiavirasto on julkaissut [verkkosivuillaan](#) taulukon, jossa on julkaistu jakelijakohtaisesti vuosittain seuraavat tiedot kestävyyskriteeriselvityksistä vuodesta 2021 alkaen:

- biopolttoaine
- biopolttoaineen alkuperämaa
- raaka-aine

Julkaistut tiedot pohjautuvat kestävyyskriteeriselvityksiin, ja siten raaka-aineen nimi esitetään verkkosivuilla niin kuin se on kestävyyskriteeriselvityksessä ilmoitettu. Julkaistuihin tietoihin eivät sisälly esimerkiksi biopolttoaineiden tai raaka-aineiden määrät, eikä myöskään tieto veroluokasta.

Energiaviraston velvollisuus tietojen julkaisemiseen perustuu RED II-direktiivin 30 artiklaan sekä kansalliseen kestävyyslakiin. Kestävyyslain 31 §:n 4 mom. mukaan Energiaviraston on julkaistava verkkosivuillaan vuosittain tiedot kunkin jakeluvelvoitelain alaisen jakelijan biopolttoaineiden, bionesteiden ja biokaasun maantieteellisestä alkuperästä ja raaka-aineesta kestävyyskriteeriselvityksissä saatuihin tietoihin perustuen.

2.3 Jakeluvelvoitteen lisävelvoite

Sen lisäksi, että jakeluvelvollisten jakelemista polttoaineista tietyn vähimmäisosuuden tulee olla uusiutuvia polttoaineita, jakeluvelvollisten tulee täyttää jakeluvelvoitteestaan tiettyjen uusiutuvien polttoaineiden lisävelvoite. Lisävelvoitteen täyttämiseen lasketaan biopolttoaineet ja biokaasu, jotka on tuotettu tai valmistettu jakeluvelvoitelain liitteen A-osassa tarkoitetuista raaka-aineista, taikka muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat nestemäiset ja kaasumaiset liikenteen polttoaineet. Lisävelvoite on esitetty taulukossa 2.

¹ Jakeluvelvoitelain 11 §:n mukaan seuraamusmaksu on 0,04 €/MJ.

TAULUKKO 2 JAKELUELVOITTEEN LISÄVELVOITE

Vuosi	Lisävelvoite, %-yksikköä
2021–2023	2,0
2024	2,0
2025	3,0
2026 ja 2027	6,0
2028	8,0
2029	9,0
2030 ja sen jälkeen	10,0

2.4 Jakeluelvoitteen vähimmäisosuusvelvoite

Jakeluelvoitteen ja jakeluelvoitteen lisävelvoitteen lisäksi jakeluelvollisten tulee täyttää jakeluelvoitteestaan tiettyjen uusiutuvien polttoaineiden vähimmäisosuusvelvoite. Vähimmäisosuusvelvoitteen täyttämiseen lasketaan biopolttoaineet ja biokaasu, jotka on tuotettu tai valmistettu jakeluelvoitelain liitteen A-osassa tarkoitetuista raaka-aineista. Vähimmäisosuusvelvoite on esitetty taulukossa 3.

TAULUKKO 3 JAKELUELVOITTEEN VÄHIMMÄISOSUUSVELVOITE

Vuosi	Vähimmäisosuusvelvoite, %-yksikköä
2022–2024	0,2
2025–2029	1,0
2030 ja sen jälkeen	3,5

Vähimmäisosuusvelvoitteen täyttämistä ei kuitenkaan edellytetä jakelijalta, joka toimittaa kulu- tukseen ainoastaan muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä ja kaasumaisia liikenteen polttoaineita.

2.5 Jakeluelvoitelain liite

Jakeluelvoitelain liite jaetaan A- ja B-osaan. A-osassa on lueteltu sellaiset raaka-aineet, joista tuotetut tai valmistetut biopolttoaineet tai biokaasu lasketaan jakeluelvoitteen lisävelvoitteeseen ja vähimmäisosuusvelvoitteeseen.

Energiavirasto voi jakeluelvoitelain mukaisen jakelijan tai kestävyyslain mukaisen toiminnanharjoittajan hakemuksesta päättää antaa jakeluelvoitelain 5 a §:n mukaisen päätöksen eli ennakkotiedon siitä, pidetäänkö raaka-ainetta, josta tuotetaan tai valmistetaan biopolttoainetta tai biokaasua, jakeluelvoitelain liitteen mukaisena raaka-aineena. Ennakkotietopäätöksiä on käsitelty tarkemmin Energiaviraston Toiminnanharjoittajan kestävyyskriteeriohjeessa.

Jakeluelvoitelain liitteen A-osa

Jakeluelvoitelain liitteen A-osassa on lueteltu raaka-aineet, joista tuotetun tai valmistetun biopolttoaineen tai biokaasun lasketaan täyttävän jakeluelvoitteen lisävelvoitetta ja vähimmäisosuusvelvoitetta. Edellä mainitut raaka-aineet ovat seuraavat:

- a) levät, jos ne on tuotettu maalla lammikoissa tai valoreaktoreissa
- b) sekalaisen yhdyskuntajätteen biomassaosuus, ei kuitenkaan lajiteltu kotitalousjäte, johon sovelletaan yhdyskuntajätteen erilliskeräystä ja kierrätystä koskevia velvoitteita
- c) kotitalouksista peräisin oleva biojäte ja vastaava jäte, jota koskee jätelain (646/2011) 6 §:n 1 momentin 10 a kohdassa tarkoitettu erilliskeräys
- d) teollisuusjätteen biomassaosuus, joka ei sovellu käytettäväksi elintarvike- tai rehuketjussa, mukaan lukien raaka-aineet, jotka ovat peräisin vähittäis- ja tukkukaupasta sekä elintarvike- ja rehuteollisuudesta ja kalastus- ja vesiviljelyalalta, lukuun ottamatta B osassa mainittuja raaka-aineita²
- e) olki
- f) eläinten lanta ja jätevesiliete
- g) palmuöljypuristamoiden jäteliete ja tyhjät palmuhedelmätertut
- h) mäntypiki
- i) raaka glyseroli
- j) sokeriruokojäte
- k) rypäleiden puristejäännökset ja viinisakka
- l) pähkinänkuoret
- m) kuoret
- n) tähkät, joista on poistettu maissinjyvät
- o) metsätalouden ja siihen perustuvan teollisuuden jätteistä ja tähteistä saatava biomassaosuus, kuten puunkuori, oksat, esikaupalliset harvennukset, lehdet, neulaset, latvukset, sahanpuru, kutterilastut, mustalipeä, ruskealipeä, kuituliete, ligniini ja mäntyöljy
- p) muiden kuin ruokakasvien selluloosa eli pääasiassa sellainen selluloosasta ja hemiselluloosasta koostuvaa raaka-aine, jonka ligniinipitoisuus on alhaisempi kuin lignoselluloosassa, mukaan lukien ravinto- ja rehuksien tähteet, tärkkelyspitoisuudeltaan alhaiset heinämäiset energiakasvit, teollisuustähteet ja biojätteestä peräisin oleva raaka-aine³
- q) muu lignoselluloosa eli ligniinistä, selluloosasta ja hemiselluloosasta koostuva raaka-aine, kuten metsistä, puumaisista energiakasveista sekä puunjalostusteollisuuden tähteistä ja jätteilistä saatava biomassa, lukuun ottamatta sahatukkeja ja vaneritukkeja

² Alakohtaa tarkennettu kappaleessa 2.6.

³ Alakohtaa tarkennettu kappaleessa 2.6.

2.6 Jakeluvolvoitelain liitteen tarkennukset

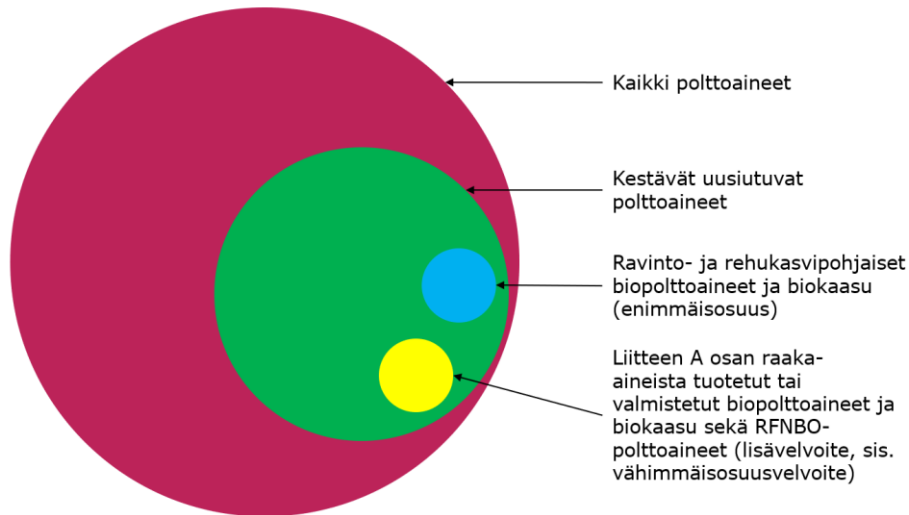
Liitteen A osan d alakohta ja B osa koskevat teollisuusjätteiden biomassaosuuksia, jotka eivät kelpaa elintarvike- ja rehuketjujen käyttöön. Näiden alakohtien soveltamisessa otetaan huomioon teknistaloudellisia näkökohtia sekä biomassojen elintarvike- ja rehu käyttöä rajoittavat terveysriskit.

Liitteen A osan p alakohta koskee muiden kuin ruokakasvien selluloosaa. Nurmikasveja ei ole mainittu kohdassa, mutta niiden katsotaan kuuluvan kyseisen alakohdan soveltamisalaan.

Liitteen B osan b kohdassa viitataan sivutuoteasetuksen 8 artiklassa tarkoitettuun luokkaan 1 ja 9 artiklassa tarkoitettuun luokkaan 2. Sivutuoteasetuksen mukaan eläimistä saatavat sivutuotteet on luokiteltava erityisiin luokkiin niiden ihmisten ja eläinten terveydelle aiheuttaman riskin vakavuuden mukaan. Alakohdan soveltamisalaan luetaan sivutuoteasetuksen luokkien 1 ja 2 mukaiset eläimistä saatavat sivutuotteet, mutta ei sivutuoteasetuksen luokan 3 mukaisia eläimistä saatavia sivutuotteita.

2.7 Tarkennuksia velvoitteiden muodostumiseen ja niiden täyttöö

Kulutukseen toimitetut kestävät uusiutuvat polttoaineet eli jakeluvolvoitteeseen kuuluvat polttoaineet ovat kaikkien kulutukseen toimitettujen polttoaineiden osajoukko (ks. kuva 1). Lisäksi lisävelvoite sekä ravinto- ja rehu kasvipohjaisten biopolttoaineiden, biokaasun ja biopolttoöljyn enimmäisosuus (jäljempänä tässä kappaleessa "alatavoitteet") ovat kestävien uusiutuvien polttoaineiden osajoukko. Vähimmäisosuusvelvoite ei näy kuvassa 1, sillä se on lisävelvoitteen osajoukko. Mikäli jakelija täyttää alatavoitteita, jakelija täyttää samalla myös joko uusiutuvien polttoaineiden jakeluvolvoitetta tai biopolttoöljyn jakeluvolvoitetta (jäljempänä tässä kappaleessa "päätaoiteet"). Alataoiteiden velvoiteprosentti kuvaa alataoiteisiin kuuluvien polttoaineiden energiasisällön ja kokonaisenergisällön suhdetta. Esimerkiksi kahden prosentin lisävelvoite tarkoittaa kahta prosenttia jakelijan kulutukseen toimittamien polttoaineiden kokonaisenergisällöstä.

KUVA 1 POLTTOAINEEN JAKELIJAN KULUTUKSEEN TOIMITTAMAT POLTTOAINEET JA ERI OSAJOUKKOJEN ROOLI JAKELUELVOITTEESSA. KESTÄVÄT UUSIUTUVAT POLTTOAINEET OVAT KAIKKIEN POLTTOAINEIDEN OSAJOUKKO. ALATAVOITTEET OVAT KESTÄVIEN UUSIUTUVIEN POLTTOAINEIDEN OSAJOUKKO. VÄHIMMÄISOSUUSVELVOITE ON LISÄVELVOITTEEN OSAJOUKKO.

Alatavoitteita ei voi erottaa päätavoitteista. Tämä täytyy huomioida jakelijoiden välisissä sopimuksissa. Mikäli jakelijat ovat sopineet alatavoitteen siirtämisestä (ks. luku 2.14), täytyy jakelijoiden välillä siirtää myös päätavoitetta. Lisävelvoitteen siirtäminen tapahtuu normaalisti samansuuruisena uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteen kanssa. Ravinto- ja rehuksvipohjaisten biopolttoaineiden, biokaasun ja biopolttoöljyn enimmäisosuus (jäljempänä "enimmäisosuus") on rajoite, joten se siirtyy negatiivisena vastaanottajalle. Taulukossa 4 on kuvattu kahden jakelijan välisissä siirroissa tapahtuva tasemuutos pää- ja alatavoitteissa, mikäli tavoitetta siirretään 10 yksikköä jakelijalta toiselle. Taulukossa jakeluelvoitteella tarkoitetaan uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitetta, mutta tasemuutokseen biopolttoöljyn jakeluelvoitteen ja enimmäisosuuden kanssa sovelletaan samaa laskentaa.

TAULUKKO 4 TASEMUUTOKSET ERI VELVOITTEITA SIIRRETTÄESSÄ JA VASTAANOTTAESSA 10 YKSIKÖÄ

Siirrettävä velvoite	Muutos jakeluelvoitteessa	Muutos lisävelvoitteessa	Muutos enimmäisosuudessa
Jakeluelvoite	-10	0	0
Lisävelvoite	-10	-10	0
Enimmäisosuus	-10	0	+10

Vastaanotettava velvoite	Muutos jakeluelvoitteessa	Muutos lisävelvoitteessa	Muutos enimmäisosuudessa
Jakeluelvoite	+10	0	0
Lisävelvoite	+10	+10	0
Enimmäisosuus	+10	0	-10

2.8 Polttoaineiden energiasältö

Polttoaineiden energiasisällöllä tarkoitetaan niiden alemmaa lämpöarvoa. Jakeluvuotelain 2 §:n 15 kohdassa on määritelty yleisimpien polttoaineiden lämpöarvot (taulukko 5), joita tulee käyttää vuoteen toteutumista ilmoitettaessa. Mikäli kyseisessä kohdassa ei ole listattu ilmoittajan käyttämää uusiutuvaa polttoainetta, tulee ilmoittajan itse selvittää uusiutuvan polttoaineen alempi lämpöarvo sekä standardi, jonka mukaan lämpöarvo on määritelty.

TAULUKKO 5 JAKELUVUOTEILLAISA MÄÄRITELLYT YLEISIMPIEN POLTTOAINEIDEN LÄMPÖARVOT

Polttoaine	Lämpöarvo, MJ/l	Lämpöarvo, MJ/kg
Moottoribensiini	32	-
Yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan bensini	32	-
Dieselöljy	36	-
Yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan diesel	36	-
Maakaasu ja nesteytetty maakaasu	-	50
Biobensiini	32	-
Bioetanoli	21	-
Biodiesel (FAME)	33	-
Synteettinen biodiesel (BTL) ja vastaava	34	-
Bio-ETBE, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 37 prosenttia	27	-
Bio-MTBE, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 22 prosenttia	26	-
Bio-TAEE, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 29 prosenttia	29	-
Bio-TAME, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 18 prosenttia	28	-
Biometanoli	16	-
Biokaasu	-	50
Bionestekaasu	-	46

Selvitys listauksesta puuttuvan uusiutuvan polttoaineen lämpöarvosta ja sen määrittämiseen käytetystä standardista tulee tehdä vapaamuotoiselle liitteelle, joka liitetään varsinaisen jakeluvuoteilmoituksen mukaan.

2.9 Uusiutuvien komponenttien kohdistaminen

Jakeluvelvoitelain 5 §:n mukaan jakelijan on toimitettava kulutukseen uusiutuvia polttoaineita jakeluvelvoitelaisissa määritelty prosenttiosuus laskettuna kyseisenä vuonna kulutukseen toimitamiensa moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden energiasisällön kokonaismäärästä. Kulutukseen toimittamisella jakeluvelvoitelain 2 §:n 11 kohdan mukaan tarkoitetaan nestemäisten liikennepolttoaineiden valmisteverotuslain (182/2010) 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua kulutukseen luovuttamista ja kaasumaisten liikennepolttoaineiden kulutukseen toimittamista yhden tai useamman tankkauspuoleen kautta. Valmisteverotuslain 8 §:n 1 kohdan mukaan kulutukseen luovuttamisella tarkoitetaan valmisteveron alaisten tuotteiden poistamista, sääntöjenvastainen poistaminen mukaan lukien, väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä.

Jakeluvelvoitteen täytyminen tulee laskea todellisen kulutukseen liikennepolttoaineena toimitetun uusiutuvan polttoaineen määrästä. Lähtökohtana jakeluvelvoitelaisissa on kuitenkin se, että jakelija seuraa tämän velvoitteen täyttymistä kirjanpidollisesti. Jakeluvelvoitelain 8 §:n mukaan jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrät sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden energiasisällöt ja muut jakeluvelvoitelain noudattamisen valvontaa varten tarvittavat tiedot (esim. kestävyystiedot). Kirjanpidosta on myös voitava todentaa mm. polttoaineisiin lisättyjen uusiutuvien komponenttien määrät ja niiden energiasisällöt, jos energiasisältöjä ei ole määritelty lain 2 §:ssä.

2.10 Uusiutuvien polttoainepitoisuuksien varmistaminen

Uusiutuvien polttoaineiden osuus säiliöissä voidaan tarkastella kirjanpidollisesti, jolloin lasketaan kulloinkin lisää toimitetun ainekomponentin muutos koko säiliössä. Polttoainejakelijoiden varastosäiliöissä polttoaineen sisältämä uusiutuvan osuus on kuitenkin syytä tarkastaa myös näytteenanalyysillä ainakin 2–3 kertaa vuodessa, jonka jälkeen näytteen perusteella saatuja uusiutuvien osuuksia tulee käyttää säiliön arvoina, kunnes sinne seuraavan kerran lisätään jotakin komponenttia. Näytteen perusteella saadun uusiutuvan osuuden poiketessa oleellisesti laskennallisesta arvosta, tulee jakelijan selvittää, mistä poikkeama johtuu ja vaikuttaako se säiliöstä aiemmin kulutukseen luovutettujen polttoaineiden uusiutuvien osuuksiin. Vuoden kuluessa tapahtuvista korjauksista ei tarvitse erikseen ilmoittaa jakeluvelvoiteilmoituksen yhteydessä. Niiden tiedot on kuitenkin syytä tallentaa, jotta ne voidaan tarkastaa tulevilla yritystarkastuksilla.

2.11 Ahvenanmaalla kulutukseen toimitettu polttoaine

Hallituksen esityksessä 231/2006 mainitaan Ahvenanmaan osalta, että Ahvenanmaalla direktiivin täytäntöönpano on maakuntahallituksen toimivallassa. Siten Ahvenanmaalle kulutukseen toimitettuja moottoribensiiniä, dieselöljyä, maakaasua, biopolttoaineita, biokaasua ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä ja kaasumaisia liikenteen polttoaineita ei saa sisällyttää muualla Suomessa kulutukseen toimitetuista polttoaineista tehtävään jakeluvelvoiteilmoitukseen. Myöskään Ahvenanmaalle toimitettujen uusiutuvien polttoaineiden ei voida katsoa täyttävän muualla Suomessa syntyneitä uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitetta, riippumatta siitä toimitetaanko polttoaineet Ahvenanmaalle verottomina vai verollisina toimituksina.

2.12 Ahvenanmaan jakeluelvoite

Tasavallan presidentin asetus eräiden uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitetta koskevien hallintotehtävien hoitamisesta Ahvenanmaalla (86/2023, jäljempänä sopimusasetus) tuli voimaan 1.2.2023. Sopimusasetuksessa säädetään eräiden biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetussa maakuntalaisissa (Ålands författningssamling 2011:111) säädettyjen ja Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle kuuluvien jakeluelvoitelaisissa tarkoitettujen tehtävien siirtämisestä Energiavirastolle. Sopimusasetuksen tarkoituksena on vähentää uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteilmoituksiin liittyvä hallinnollista taakkaa, kun jakelijat raportoivat vain yhdelle viranomaiselle.

Sopimusasetuksen mukaisesti Energiaviraston tehtävänä Ahvenanmaalla on vastaanottaa jakelijan jakeluelvoitelain 7 §:n mukainen jakeluelvoiteilmoitus ja tarkistaa ilmoitettujen tietojen oikeellisuus. Energiavirasto toimittaa jakeluelvoiteilmoitukset tämän jälkeen Ahvenanmaalle. Sopimusasetusta sovellettiin ensimmäisen kerran vuoden 2022 osalta toimitettaviin jakeluelvoiteilmoituksiin. Jakeluelvoitteen valvonta Ahvenanmaan maakunnan osalta säilyy kuitenkin edelleen Ahvenanmaan maakunnan hallituksella. Siten Ahvenanmaan maakunnan osalta maakuntalain jakeluelvoitteista säädetyistä seuraamuksista, kuten esimerkiksi jakeluelvoitteen noudattamatta jättämisestä aiheutuvasta seuraamusmaksusta, päättää myös jatkossa Ahvenanmaan maakunnan hallitus.

Jakelijan on toimitettava jakeluelvoiteilmoitus myös Ahvenanmaan maakunnan osalta viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiavirastolle. Ahvenanmaan maakunnassa ja Manner-Suomessa kulutukseen toimitetuista polttoaineista jätetään molemmista erillinen jakeluelvoiteilmoitus Energiavirastolle. Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteilmoitusta on käsitelty tarkemmin tämän ohjeen kappaleessa [4.1](#).

2.13 Vapaaehtoinen jakeluelvoite

2.13.1 Vahvistuspyyntö ja vahvistaminen

Jakelijalla on mahdollisuus vapaaehtoisesti hakeutua jakeluelvoitteen alaisuuteen. Jakeluelvoitelakia sovelletaan siten kaikilta osin myös vapaaehtoisesti jakeluelvoitteen piirissä olevaan nestemäisten polttoaineiden jakelijaan, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien moottoribensiiniin, dieselöljyn, biopolttoaineiden ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten liikenteen polttoaineiden määrä on vähintään 100 000 litraa mutta enintään miljoona litraa sekä kaasumaisten polttoaineiden jakelijaan, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien maakaasun, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrä on vähintään 1 gigawattituntia mutta enintään 9 gigawattituntia.

Mikäli jakelija haluaa hakeutua vapaaehtoisesti jakeluelvoitteen alaisuuteen ja se toimittaa kalenterivuoden aikana kulutukseen nestemäisiä tai kaasumaisia polttoaineita edellä kuvatun mukaisesti, on jakelijan tehtävä jakeluelvoitteen alaisuuteen vahvistamista varten pyyntö (*vahvistuspyyntö*) Energiavirastolle. Vahvistuspyyntö on tehtävä viimeistään kolme kuukautta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona jakelija haluaisi liittyä jakeluelvoitteen alaisuuteen. Jakeluelvoitteen piiriin on mahdollista hakeutua vapaaehtoisesti ensimmäisen kerran kalenterivuoden 2022 osalta. Vahvistuspyyntö on tehtävä tällöin viimeistään 30.9.2021.

Jakeluelvoitelain 3 a §:n mukainen vahvistuspyyntö muodostuu Energiavirastolle toimitettavaa vahvistuspyyntölomakkeesta "Pyyntö jakeluelvoitteen alaisuuteen vahvistamista varten". Vahvistuspyyntölomake on julkaistu Energiaviraston kotisivuilla.

Vahvistuspyyntölomakkeella "Pyyntö jakeluvaihteeseen alaisuuteen vahvistamista varten" esitetään jakelijan ja vahvistuspyynnön tiedot, tiedot jakelijan liiketoiminnasta, arvio kulutukseen toimitettavien polttoaineiden määrästä, kuvaus siitä miten uusiutuvien polttoaineiden kestävyys osoitetaan, vahvistuspyynnön julkisuutta koskevat tiedot sekä mahdolliset lisätiedot. Vahvistuspyyntölomake tulee palauttaa pdf-tiedostona vahvistuspyyntölomakkeessa olevien täyttöohjeiden mukaisesti täytettynä ja sen tulee olla sellaisen henkilön tai henkilöiden allekirjoittama, joilla on jakelijan nimenkirjoitusoikeus.

Energiavirasto neuvoo tarvittaessa vahvistuspyyntölomakkeen täyttämiseen liittyvissä asioissa. Kysymyksiä voi lähettää osoitteeseen kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi.

Täytetty ja allekirjoitettu lomake tulee toimittaa Energiavirastolle viimeistään kolme kuukautta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona jakelija haluaisi liittyä jakeluvaihteeseen alaisuuteen. Vahvistuspyyntölomake toimitetaan pdf-tiedostona Energiavirastolle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi ja kopiona kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi. Sähköpostiviestin otsikoksi merkitään "Pyyntö jakeluvaihteeseen alaisuuteen vahvistamista varten".

2.13.2 Vahvistuspäätös ja sen peruutus

Energiavirasto vahvistaa jakelijan sisällyttämisen jakeluvaihteeseen alaisuuteen, jos vahvistuspyynnössä on osoitettu, että jakeluvaihteelaissa säädetyt edellytykset täyttyvät ja että vahvistamiselle ei ole jakeluvaihteelaissa säädettyä estettä. Vahvistuspäätös on voimassa toistaiseksi.

Energiavirasto voi peruuttaa vahvistuspäätöksen, jos vahvistuspyynnössä tai sen liitteissä on annettu virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet vahvistuspäätöksen tai muutoin siihen liittyvään harkintaan. Lisäksi Energiavirasto voi peruuttaa vahvistuspäätöksen, jos jakelija ei enää täytä jakeluvaihteelain 3 §:n 3 momentissa säädettyjä edellytyksiä. Energiaviraston on päätettävä, että vahvistuspäätös peruutetaan, jos jakelija tekee asiaa koskevan vapaamuotoisen hakemuksen Energiavirastolle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi ja kopiona kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi. Sähköpostiviestin otsikoksi merkitään "Hakemus vahvistuspäätöksen peruuttamiseen". Vapaamuotoisesta hakemuksesta tulee käydä ilmi syy peruuttamiseen ja sen täytyy olla allekirjoitettu toiminnanharjoittajan yhtiöjärjestyksen tai vastaavan mukaisesti. Hakemuksessa tulee siis olla sellaisen henkilön (tai henkilöiden) allekirjoitukset, jolla on toiminnanharjoittajan nimenkirjoitusoikeus. Mikäli allekirjoittaja poikkeaa tästä, tulisi hakemukseen liittää asiakirja, josta käy ilmi allekirjoittajan nimenkirjoitusoikeus. Vahvistuspäätöksen peruuttaminen tulee voimaan aikaisintaan hakemuksen jättämisaikajankohdasta seuraavana kalenterivuonna. Vahvistuspäätöksen peruuttaminen ei siis voi astua voimaan kesken kalenterivuoden. Vahvistuspäätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

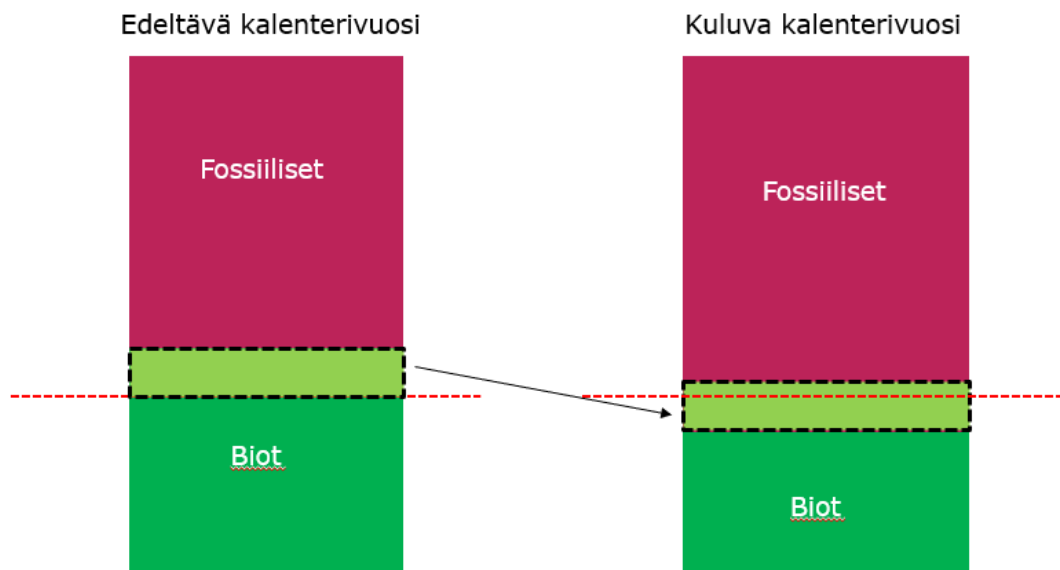
2.14 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvaihteeseen linjauksia

Verottomat kulutukseen luovutukset

Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvaihteeseen ei koske verottomia kulutukseen luovutuksia. Eli mm. aluksille ja diplomaateille kulutukseen verottomasti luovutettavia moottoribensiiniä, dieselöljyä, biopolttoaineita ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä liikenteen polttoaineita ei oteta mukaan uusiutuvien polttoaineiden jakeluvaihteeseen ollenkaan.

Ristiintäyttö ja ylitäyttö

Ylitäytöllä tarkoitetaan jakeluvaihtelain näkökulmasta jakeluvaihteen ylittävää uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuutta, jonka jakelija saa ottaa huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvaihtetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluvaihtelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluvaihtetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluvaihtetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui. Kalenterivuosina 2022 ja 2023 jakelija saa ottaa ylittävän uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuuden kokonaisuudessaan huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvaihtetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluvaihtelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluvaihtetta laskettaessa. Biopolttoöljyn jakeluvaihtelain näkökulmasta ylitäytöllä puolestaan tarkoitetaan biopolttoöljyn jakeluvaihteen ylittävää biopolttoöljyn energiasisällön osuutta, jonka jakelija saa ottaa huomioon seuraavan kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluvaihtetta laskettaessa ja jakeluvaihtelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa uusiutuvien polttoaineiden jakeluvaihtetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluvaihtetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui. Ylitäytettä on havainnollistettu alla esitettyssä kuvassa (Kuva 2) ja jäljempänä kuvatuissa esimerkeissä 1–3. Esimerkkien kaavoissa käytetyt muuttujat on listattu selitteineen taulukkoon 6.

KUVA 2 YLITÄYTÖN SIIRTYMINEN EDLÄVÄLTÄ KALENTERIVUODELTA

TAULUKKO 6 ESIMERKKIEN KAAVOISSA KÄYTETYT MUUTTUJAT SELITTEINEEN

Merkki	Selite
$E_{uusiuutuvat}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitetun kestävän uusiutuvan polttoaineen energiasisältö
$E_{ylitayttö}$	Oman edeltävältä kalenterivuodelta siirretyn ylitäytön energiasisältö
$E_{vastaanotettu}$	Yhdeltä tai useammalta yritykseltä vastaanotetun velvoitteen täyttämisen energiasisältö
$E_{siirretty}$	Yhdelle tai useammalle yritykselle siirretyn velvoitteen täyttämisen energiasisältö
$E_{fossiilitiset}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitetun fossiilisen ja ei-kestävän polttoaineen energiasisältö
$E_{velvoite}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitettava jakeluvolvoiteprosentin mukainen energiasisältö
$E_{ristiintayttö}$	Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvolvoitteesta biopolttoöllyn jakeluvolvoitteeseen (tai päinvastoin) siirretty energiasisältö
$E_{tiite A}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitetun kehittyneiden uusiutuvien polttoaineen energiasisältö
$E_{tüsävelvoite}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitettava kehittyneiden uusiutuvien polttoaineiden jakeluvolvoiteprosenttiyksikön mukainen energiasisältö

Esimerkki 1

Uusiutuvien polttoaineiden jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 14 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 86 yksikköä vuonna 2024. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2024 jakeluvolvoiteprosentti on 13,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 13,5 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelija on täten jo täyttänyt jakeluvolvoiteprosentin mukaisen määrän uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on edelliseltä vuodelta siirrettyä ylitäytettä uusiutuvia polttoaineita 3 yksikköä. Jakelijoiden välisiä sopimuksia ei ole tehty. Velvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan tällöin 17 yksikköä. Tästä 3,5 yksikköä voidaan siirtää vuodelle 2025 ylitäytönä. 3,5 yksikköä muodostaa alle 30 prosenttia vuoden 2024 jakeluvolvoitetta vastaavasta energiämäärästä, joten sen voi siirtää täysimääräisenä.

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluvolvoite} - \% &= \frac{E_{uusiuutuvat} + E_{ylitayttö} + E_{vastaanotettu} - E_{siirretty}}{E_{uusiuutuvat} + E_{fossiilitiset}} \\ &= \frac{14 + 3 + 0 - 0}{14 + 86} = 17 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluvolvoiteprosentti on siis 17 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäytttö} &= E_{uusiuutuvat} + E_{ylitayttö} + E_{vastaanotettu} - E_{siirretty} - E_{velvoite} \\ &= 14 + 3 + 0 - 0 - 13,5 = 3,5 \end{aligned}$$

$$\text{Ylitäytön maksimi} = 0,3 * E_{\text{velvoite}} = 0,3 * 13,5 = 4,05$$

Ylitäytön maksimi on suurempi, joten ylitäyttö voidaan siirtää täysimääräisenä (3,5 yksikköä).

Esimerkki 2

Uusiutuvien polttoaineiden jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 35 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 65 yksikköä vuonna 2024. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2024 jakeluvolvoiteprosentti on 13,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 13,5 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelija on täten jo täyttänyt jakeluvolvoiteprosentin mukaisen määrän uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on edelliseltä vuodelta siirrettyä ylitäyttöä 4 yksikköä. Jakelijoiden välisiä sopimuksia ei ole tehty. Volvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan tällöin 39 yksikköä. Ylitäyttöä on kertynyt siis yhteensä 25,5 yksikköä. Tästä 4,05 yksikköä voidaan siirtää vuodelle 2025 ylitäyttönä, sillä seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävä määrä voi muodostaa maksimissaan 30 prosenttia vuoden 2024 jakeluvolvoitetta vastaavasta energiamäärästä.

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluvolvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylit\u00e4yttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{35 + 4 + 0 - 0}{35 + 65} = 39 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluvolvoiteprosentti on siis 39 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylit\u00e4yttö} &= E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylit\u00e4yttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 35 + 4 + 0 - 0 - 13,5 = 25,5 \end{aligned}$$

$$\text{Ylit\u00e4yt\u00f6n maksimi} = 0,3 * E_{\text{velvoite}} = 0,3 * 13,5 = 4,05$$

Ylit\u00e4yt\u00f6n maksimi on pienempi, ylit\u00e4yt\u00f6\u00e4 ei voida siirt\u00e4\u00e4 t\u00e4ysim\u00e4\u00e4r\u00e4isen\u00e4 (4,05 yksikk\u00f6\u00e4).

Esimerkki 3 (rajaton ylit\u00e4yt\u00f6)

Uusiutuvien polttoaineiden jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 35 yksikk\u00f6\u00e4 ja fossiilisia polttoaineita 65 yksikk\u00f6\u00e4 vuonna 2023. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergiasis\u00e4ll\u00f6ksi katsotaan siis 100 yksikk\u00f6\u00e4. Vuonna 2023 jakeluvolvoiteprosentti on 13,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 13,5 yksikk\u00f6\u00e4 uusiutuvia polttoaineita. Jakelija on t\u00e4ten jo t\u00e4ytt\u00e4nyt jakeluvolvoiteprosentin mukaisen m\u00e4\u00e4r\u00e4n uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on edelliselt\u00e4 vuodelta siirretty\u00e4 ylit\u00e4yt\u00f6\u00e4 10 yksikk\u00f6\u00e4. Jakelijoiden v\u00e4lisiä sopimuksia ei ole tehty. Volvoitetta t\u00e4ytt\u00e4vien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergiasis\u00e4ll\u00f6ksi katsotaan t\u00e4ll\u00f6in 45 yksikk\u00f6\u00e4. Ylit\u00e4yt\u00f6\u00e4 on kertynyt siis yhteens\u00e4 31,5 yksikk\u00f6\u00e4. Ylit\u00e4yt\u00f6 31,5 yksikk\u00f6\u00e4 voidaan siirt\u00e4\u00e4 kokonaisuudessaan vuodelle 2024 ylit\u00e4yt\u00f6n\u00e4, sillä kalenterivuonna 2023 jakelija saa ottaa ylitt\u00e4v\u00e4n uusiutuvien polttoaineiden energiasis\u00e4ll\u00f6n osuuden kokonaisuudessaan huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvolvoitetta laskettaessa.

$$\text{Toteutunut jakeluvolvoite} - \% = \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylit\u00e4yt\u00f6}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}}$$

$$= \frac{35 + 10 + 0 - 0}{35 + 65} = 45 \%$$

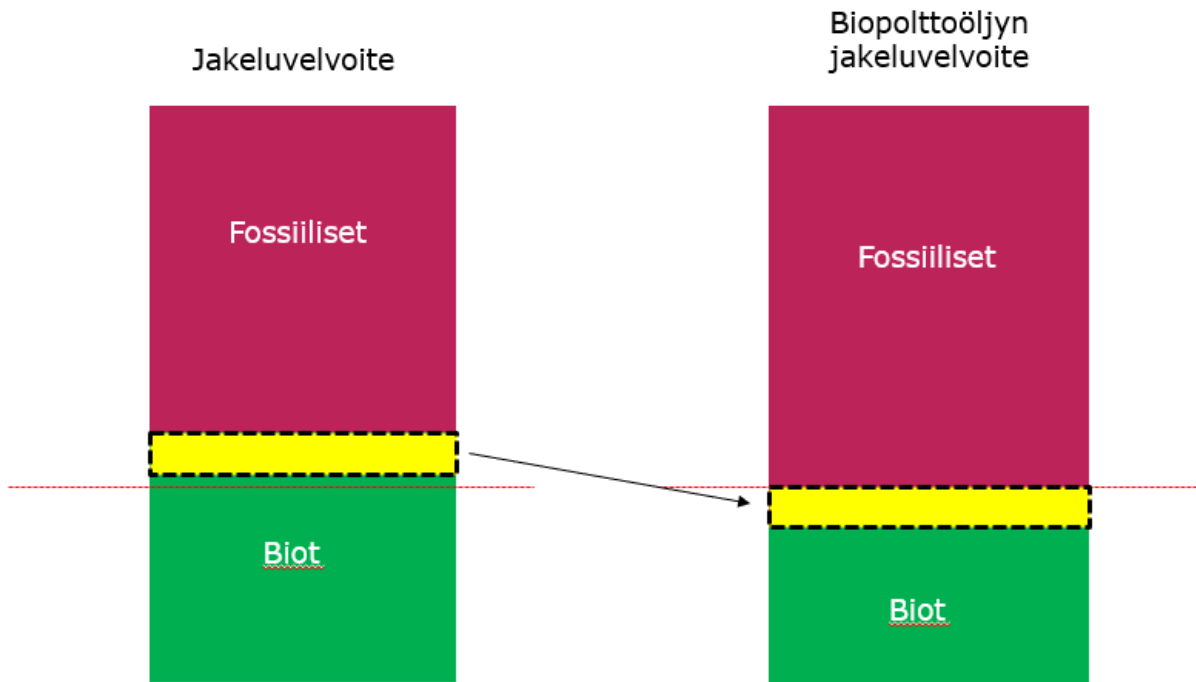
Toteutunut jakeluelvoiteprosentti on siis 45 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} &= E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 35 + 10 + 0 - 0 - 13,5 = 31,5 \end{aligned}$$

Ylitäyttö voidaan siirtää täysimääräisenä (31,5 yksikköä).

Ristiintäytöllä tarkoitetaan jakeluelvoitelain näkökulmasta uusiutuvien polttoaineiden ylimenevää energiasisällön osuutta, jonka uusiutuvien polttoaineiden jakelija ottaa huomioon biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa. Lukuun ottamatta vuosia 2022 ja 2023 siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain näkökulmasta ristiintäytöllä puolestaan tarkoitetaan ylimenevää biopolttoöljyn energiasisällön osuutta, jonka biopolttoöljyn jakelija ottaa huomioon samaa kalenterivuotta koskevaa uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys ta-

pahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta. Ristiintäyttöä on havainnollistettu alla esitetyssä kuvassa (Kuva 3) ja jäljempänä kuvatuissa esimerkeissä 4–6.

KUVA 3 RISTIINTÄYTTÄMINEN UUSIUTUVIEN POLTTOAINEIDEN JAKELUELVOITTEESTA BIOPOLTTOÖLJYN JAKELUELVOITTEESEEN

Ristiintäytön ja ylitäytön tulee tapahtua saman 30 prosentin sisällä. Jakeluelvoitelain 5 b §: mukaan jos jakelija on kalenterivuonna toimittanut kulutukseen enemmän uusiutuvia polttoaineita kuin 5 §:n 1 momentissa säädetään, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa jakeluelvoitetta laskettaessa. **Lukuun ottamatta vuosia 2022 ja 2023 siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta.**

Esimerkki 4

Jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 35 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 65 yksikköä vuonna 2025. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergiasällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2025 jakeluelvoiteprosentti on 29 %, joten jakelijan tulee toimittaa 29 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla ei ole ylitäyttöä edelliseltä vuodelta.

Jakelija myös toimittaa itse kulutukseen biopolttoöljyä 5 yksikköä ja kevyttä polttoöljyä 95 yksikköä vuonna 2025. Jakelijan toimittamien polttoöljyjen kokonaisenergiasisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2025 biopolttoöljyn jakeluelvoiteprosentti on 7 %, joten jakelijan tulee toimittaa 7 yksikköä biopolttoöljyä. Jakelijalla ei ole ylitäyttöä edelliseltä vuodelta.

Jakelija ristiintäyttää biopolttoöljyn jakeluelvoitetta. Jakelija siirtää toteutuneesta uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteesta 2 yksikköä biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen. Tällöin uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteeseen jää 33 yksikköä, josta 4 yksikköä voidaan siirtää seuraavalle vuodelle ylitäyttönä. Biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen vastaanotetut 2 yksikköä täyttävät veloitteen 7:ään yksikköön.

Tarkastellaan ensin uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} - E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{35 - 2}{35 + 65} = 33 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluelvoiteprosentti on siis 33 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön ja ristiintäytön yhteenlaskettu määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} &= E_{\text{uusiutuvat}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 35 - 29 = 6 \end{aligned}$$

$$\text{Maksimi} = 0,3 * E_{\text{velvoite}} = 0,3 * 29 = 8,7$$

Ylitäytön ja ristiintäytön yhteenlaskettu maksimi on suurempi, joten ylitäyttö voidaan siirtää täysimääräisenä (4 yksikköä). Tarkastellaan seuraavaksi biopolttoöljyn jakeluelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut biopolttoöljyn jakeluelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{5 + 2}{5 + 95} = 7 \% \end{aligned}$$

Toteutunut biopolttoöljyn jakeluelvoiteprosentti on siis 7 %. Velvoite näin ollen täyttyy ja ylitäyttöä ei muodostu.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen ristiintäyttö %:n laskemisessa jakajana käytetään uusiutuvien polttoaineiden kokonaisvelvoitetta (jakeluelvoite). Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 7 §:n mukaan, jos jakelija on kalenterivuonna toimittanut kulutukseen enemmän biopolttoöljyä kuin 5 §:n 1 momentissa säädetään, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa ja jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja **siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta.** Lisäksi jakeluelvoitelain 5 b §:n mukaan, jos jakelija on kalenterivuonna toimittanut kulutukseen enemmän uusiutuvia polttoaineita kuin 5 §:n 1 momentissa säädetään, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa jakeluelvoitetta laskettaessa. **Lukuun**

ottamatta vuosia 2022 ja 2023 siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta. Lisäksi jakeluelvoitelain 5 §:n mukaan **jakeluelvoitteella tarkoitetaan uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuus jakelijan kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden energiasisällön kokonaismäärästä.**

Biopolttoöljyn jakeluelvoitetta ei voida ylittää ristiintäytettävällä osuudella ja hyödyntää seuraavana vuonna. Jakeluelvoitelain 5 b §:n mukaan, jos jakelija on kalenterivuonna toimittanut kulutukseen enemmän uusiutuvia polttoaineita kuin 5 §:n 1 momentissa säädetään, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista **samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa.**

Esimerkki 5

Jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 42 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 58 yksikköä vuonna 2030. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2030 jakeluelvoiteprosentti on 34 %, joten jakelijan tulee toimittaa 34 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on vuodelta 2029 siirrettyä ylitäyttöä 6 yksikköä. Tämän lisäksi hän vastaanottaa toiselta jakelijalta 2 yksikköä velvoitteen täyttöä ja siirtää toiselle jakelijalle 3 yksikön velvoitteen täyttöä. Velvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan tällöin 47 yksikköä.

Jakelija myös toimittaa itse kulutukseen biopolttoöljyä 7 yksikköä ja kevyttä polttoöljyä 93 yksikköä vuonna 2030. Jakelijan toimittamien polttoöljyjen kokonaisenergiasisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2030 biopolttoöljyn jakeluelvoiteprosentti on 10 %, joten jakelijan tulee toimittaa 10 yksikköä biopolttoöljyä. Jakelijalla on 1 yksikkö biopolttoöljyn ylitäyttöä edelliseltä vuodelta. Velvoitetta täyttävien biopolttoöljyjen kokonaisenergiasisällöksi katsotaan tällöin 8 yksikköä.

Jakelija ristiintäyttää biopolttoöljyn jakeluelvoitetta. Jakelija siirtää toteutuneesta uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteesta 2 yksikköä biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen. Tällöin uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteeseen jää 45 yksikköä. Velvoite ylittyy siis 11 yksiköllä. Tästä kuitenkin vain 8,2 yksikköä voidaan siirtää seuraavalle kalenterivuodelle, sillä ristiintäytön sekä seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävä määrä voi muodostaa yhteensä maksimissaan 30 prosenttia vuoden 2030 jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä. Ylimääräistä 2,8 yksikköä ei voi ristiintäyttää biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen ylitäytöksi, sillä ristiintäyttöä voi hyödyntää vain saman kalenterivuoden velvoitteeseen. Biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen vastaanotetut 2 yksikköä täyttävät velvoitteen 10:een yksikköön.

Tarkastellaan ensin uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{42 + 6 + 2 - 3 - 2}{42 + 58} = 45 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluelvoiteprosentti on siis 45 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön ja ristiintäytön yhteenlaskettu määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} + \text{ristiintäyttö} &= E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 42 + 6 + 2 - 3 - 34 = 13 \end{aligned}$$

$$\text{Maksimi} = 0,3 * E_{\text{velvoite}} = 0,3 * 34 = \mathbf{10,2}$$

Ylitäytön ja ristiintäytön yhteenlaskettu maksimi on pienempi, joten ylitäyttöä ei voida siirtää täysimääräisenä. Ristiintäytön suuruus on 2 yksikköä, joten uusiutuvien polttoaineiden seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävän ylitäytön suuruus on maksimissaan **8,2 yksikköä**. Tarkastellaan seuraavaksi biopolttoöljyn jakeluelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut biopolttoöljyn jakeluelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{7 + 1 + 2}{7 + 93} = 10 \% \end{aligned}$$

Toteutunut biopolttoöljyn jakeluelvoiteprosentti on siis 10 %. Velvoite näin ollen täyttyy ja ylitäyttöä ei muodostu.

Esimerkki 6 (rajaton ylitäyttö)

Jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 42 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 58 yksikköä vuonna 2023. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2023 jakeluelvoiteprosentti on 13,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 13,5 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on vuodelta 2022 siirrettyä ylitäyttöä 6 yksikköä. Tämän lisäksi hän vastaanottaa toiselta jakelijalta 2 yksikköä velvoitteen täyttöä ja siirtää toiselle jakelijalle 3 yksikön velvoitteen täyttöä. Velvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergisällöksi katsotaan tällöin 47 yksikköä.

Jakelija myös toimittaa itse kulutukseen biopolttoöljyä 3 yksikköä ja kevyttä polttoöljyä 97 yksikköä vuonna 2023. Jakelijan toimittamien polttoöljyjen kokonaisenergisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2023 biopolttoöljyn jakeluelvoiteprosentti on 5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 5 yksikköä biopolttoöljyä. Jakelijalla on 1 yksikkö biopolttoöljyn ylitäyttöä edelliseltä vuodelta. Velvoitetta täyttävien biopolttoöljyjen kokonaisenergisällöksi katsotaan tällöin 4 yksikköä.

Jakelija ristiintäyttää biopolttoöljyn jakeluelvoitetta. Jakelija siirtää toteutuneesta uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteesta 1:n yksikön biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen. Tällöin uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteeseen jää 46 yksikköä. Velvoite ylittyy siis 32,5 yksiköllä. Ylitäyttö 32,5 yksikköä voidaan siirtää kokonaisuudessaan vuodelle 2024 ylitäyttönä, sillä kalenterivuonna 2023 jakelija saa ottaa ylittävän uusiutuvien polttoaineiden energiasällön osuuden kokonaisuudessaan huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa. Biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen vastaanotettu 1 yksikkö täyttää velvoitteen 5:een yksikköön.

Tarkastellaan ensin uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylit\u00e4ytt\u00f6}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{ristiint\u00e4ytt\u00f6}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{42 + 6 + 2 - 3 - 1}{42 + 58} = 46 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluelvoiteprosentti on siis 46 %. T\u00e4m\u00e4n lis\u00e4ksi tarkistetaan ylit\u00e4yt\u00f6n ja ristiint\u00e4yt\u00f6n yhteenlaskettu m\u00e4\u00e4r\u00e4:

$$\begin{aligned} \text{Ylit\u00e4ytt\u00f6} + \text{ristiint\u00e4ytt\u00f6} &= E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylit\u00e4ytt\u00f6}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 42 + 6 + 2 - 3 - 13,5 = 33,5 \end{aligned}$$

Ylit\u00e4ytt\u00f6 voidaan siirt\u00e4\u00e4 t\u00e4ysim\u00e4\u00e4r\u00e4isen\u00e4. Ristiint\u00e4yt\u00f6n suuruus on 1 yksikk\u00f6, joten uusiutuvien polttoaineiden seuraavalle kalenterivuodelle siirrett\u00e4v\u00e4n ylit\u00e4yt\u00f6n suuruus on **32,5 yksikk\u00f6\u00e4**. Tarkastellaan seuraavaksi biopoltt\u00f6ljyn jakeluelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut biopoltt\u00f6ljyn jakeluelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylit\u00e4ytt\u00f6}} + E_{\text{ristiint\u00e4ytt\u00f6}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{3 + 1 + 1}{3 + 97} = 5 \% \end{aligned}$$

Toteutunut biopoltt\u00f6ljyn jakeluelvoiteprosentti on siis 5 %. Velvoite n\u00e4in ollen t\u00e4yttyy ja ylit\u00e4ytt\u00f6\u00e4 ei muodostu.

Jakeluelvoitteen ja lis\u00e4velvoitteen 30 % raja

Lukuun ottamatta vuosia 2022 ja 2023 jakeluelvoitetta sek\u00e4 lis\u00e4velvoitetta voi siirt\u00e4\u00e4 seuraavalle kalenterivuodelle maksimissaan 30 prosenttia sen kalenterivuoden lis\u00e4velvoitetta vastaavasta energiam\u00e4\u00e4r\u00e4st\u00e4, jolloin ylitys tapahtui. Vaikka lis\u00e4velvoitteella on oma 30 prosentin raja, kuuluvat lis\u00e4velvoitteen mukaiset polttoaineet jakeluelvoitteeseen. Lis\u00e4velvoite on jakeluelvoitteen osajoukko eli lis\u00e4velvoitteen t\u00e4ytt\u00e4minen ja ylitt\u00e4minen t\u00e4ytt\u00e4v\u00e4t my\u00f6s jakeluelvoitetta.

Esimerkki 7

Jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 35 yksikk\u00f6\u00e4 ja fossiilisia polttoaineita 65 yksikk\u00f6\u00e4. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergis\u00e4is\u00e4ll\u00f6ksi katsotaan siis 100 yksikk\u00f6\u00e4. Vuonna 2025 jakeluelvoiteprosentti on 29 %, joten jakelijan tulee toimittaa 29 yksikk\u00f6\u00e4 uusiutuvia polttoaineita. Jakelija on t\u00e4ten jo t\u00e4ytt\u00e4nyt jakeluelvoiteprosentin mukaisen m\u00e4\u00e4r\u00e4n uusiutuvia polttoaineita.

Jakelijalla on vuodelta 2024 siirretty\u00e4 ylit\u00e4ytt\u00f6\u00e4 5 yksikk\u00f6\u00e4. Jakelijoiden v\u00e4lisi\u00e4 sopimuksia ei ole tehty. Velvoitetta t\u00e4ytt\u00e4vien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergis\u00e4is\u00e4ll\u00f6ksi katsotaan t\u00e4l\u00f6in 40 yksikk\u00f6\u00e4. Ylit\u00e4ytt\u00f6\u00e4 kertyi siis yhteens\u00e4 11 yksikk\u00f6\u00e4. T\u00e4st\u00e4 8,7 yksikk\u00f6\u00e4 voidaan siirt\u00e4\u00e4 vuodelle 2026 ylit\u00e4yt\u00f6n\u00e4, sillä seuraavalle kalenterivuodelle siirrett\u00e4v\u00e4 m\u00e4\u00e4r\u00e4 voi olla maksimissaan 30 prosenttia vuoden 2025 jakeluelvoitetta vastaavasta energiam\u00e4\u00e4r\u00e4st\u00e4.

Lisäksi jakelijan tulee täyttää lisävelvoitetta 3 %-yksikköä eli 3 yksikköä vuonna 2025. Jakelijan itse toimittamistaan uusiutuvista polttoaineistaan (yhteensä 35 yksikköä) 6 yksikköä täyttää lisävelvoitetta (29 yksikköä pelkästään jakeluvolvoitetta ja 6 yksikköä jakeluvolvoitetta sekä lisävelvoitetta). Lisävelvoitteen ylitäyttöä kertyi siis 3 yksikköä. Tästä 0,9 yksikköä voidaan siirtää vuodelle 2026 ylitäyttönä, sillä seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävä määrä voi olla maksimissaan 30 prosenttia vuoden 2025 lisävelvoitetta vastaavasta energiamäärästä.

Tarkastellaan ensin jakeluvolvoiteprosentin muodostuminen:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluvolvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylit\u00e4ytt\u00f6}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{35 + 5 + 0 - 0}{35 + 65} = 40 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluvolvoiteprosentti on siis 40 %. T\u00e4m\u00e4n lis\u00e4ksi tarkistetaan ylit\u00e4yt\u00f6n m\u00e4r\u00e4:

$$\begin{aligned} \text{Ylit\u00e4ytt\u00f6} &= E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylit\u00e4ytt\u00f6}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 35 + 5 + 0 - 0 - 29 = 11 \end{aligned}$$

$$\text{Ylit\u00e4yt\u00f6n maksimi} = 0,3 * E_{\text{velvoite}} = 0,3 * 29 = \mathbf{8,7}$$

Ylit\u00e4yt\u00f6n maksimi on pienempi, ylit\u00e4ytt\u00f6\u00e4 ei voida siirt\u00e4\u00e4 t\u00e4ysim\u00e4\u00e4r\u00e4isen\u00e4 (8,7 yksikk\u00f6\u00e4).

Tarkastellaan seuraavaksi lis\u00e4velvoitteen t\u00e4yttyminen:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut lis\u00e4velvoite} \% - \text{yksikk\u00f6} &= \frac{E_{\text{liite A}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{6}{35 + 65} = 6 \% \end{aligned}$$

Toteutunut lis\u00e4velvoite on siis 6 %. T\u00e4m\u00e4n lis\u00e4ksi tarkistetaan lis\u00e4velvoitteen ylit\u00e4yt\u00f6n m\u00e4r\u00e4:

$$\begin{aligned} \text{Ylit\u00e4ytt\u00f6} &= E_{\text{liite A}} - E_{\text{lis\u00e4velvoite}} \\ &= 6 - 3 = 3 \end{aligned}$$

$$\text{Lis\u00e4velvoitteen ylit\u00e4yt\u00f6n maksimi} = 0,3 * E_{\text{lis\u00e4velvoite}} = 0,3 * 3 = \mathbf{0,9}$$

Lis\u00e4velvoitteen ylit\u00e4yt\u00f6n maksimi on pienempi, ylit\u00e4ytt\u00f6\u00e4 ei voida siirt\u00e4\u00e4 t\u00e4ysim\u00e4\u00e4r\u00e4isen\u00e4 (0,9 yksikk\u00f6\u00e4).

Ainetaseen t\u00e4sm\u00e4ys

Jakeluvolvoitteen t\u00e4yttymist\u00e4 seurataan vuositasolla. Mik\u00e4li jakelijan k\u00e4ytt\u00e4m\u00e4 toimintamalli ainetaseen t\u00e4sm\u00e4yksess\u00e4 ei aiheuta vuositasolla ongelmia jakeluvolvoitelaisissa jakelijalle s\u00e4\u00e4dettyjen velvollisuuksien t\u00e4ytt\u00e4miseen eik\u00e4 jakeluvolvoitteen valvontaan (esim. fyysisen yhteyden j\u00e4ljitys mahdollistuu kirjanpidon kautta tarkastuksella j\u00e4lkik\u00e4teen), voi jakelija toimia k\u00e4ytt\u00e4m\u00e4ns\u00e4 toimintamallin mukaisesti.

2.15 Jakelijoiden väliset sopimukset

Jakeluelvoitteensa, lisävelvoitteensa tai vähimmäisosuusvelvoitteensa täyttämiseksi uusiutuvien polttoaineiden jakelija voi sopia velvoitteensa siirtämisestä osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle (huomioi luku 2.7). Jakelija voi myös sopia jakeluelvoitelain 5 §:n 7 ja 8 momentissa säädettyjen raaka-ainerajoitusosuuksien siirtämisestä osittain tai kokonaan toisen jakelijan hyödynnettäväksi. Jos sopimus riitautetaan tai jakeluelvoitetta ei muusta sopimussuhteeseen liittyvästä syystä ole täytetty, kukin jakelija vastaa jakeluelvoitteensa täyttämistä ja tämän lain mukaisista seuraamuksista. Sopimuksesta on toimitettava jäljennös Energiavirastolle jakeluelvoitelain 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

3 Biopolttoöljyn jakeluelvoite

3.1 Yleistä biopolttoöljyn jakeluelvoitteesta

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelailta edistetään biopolttoöljyn käyttöä kevyen polttoöljyn korvaamiseksi lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 5 §:n mukaan jakelija, joka toimittaa kulutukseen kalenterivuoden aikana vähintään miljoona litraa kevyttä polttoöljyä, on velvollinen toimittamaan biopolttoöljyä kulutukseen tietyn osuuden kulutukseen toimittamansa kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelaisissa edellytetään, että biopolttoöljyjen, joilla jakelija täyttää jakeluelvoitettaan, tulee täyttää kestävyyskriteerit kestävyyslain mukaisesti. Jakelijalla tulee olla joko Energiaviraston hyväksymä kansallinen kestävyysjärjestelmä tai Euroopan komission hyväksymä vapaaehtoinen järjestelmä, jolla biopolttoöljyjen kestävyys osoitetaan. Suomen kansallisen kestävyysjärjestelmän tai Euroopan komission hyväksymän vapaaehtoisen järjestelmän nojalla myönnettyjä kestävyystodistuksia voi käyttää osana kestävyysjärjestelmää. Kestävyystodistuksen sisältövaatimukset on kuvattu kestävyysasetuksen (Valtioneuvoston asetus biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista, 6/2021) 4 §:ssä.

Biopolttoöljyn energiasisällön osuus jakelijan kulutukseen toimittamien kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä eli biopolttoöljyn jakeluelvoite on esitetty taulukossa 7.

TAULUKKO 7 BIOPOLTTOÖLJYN JAKELUELVOITE

Vuosi	Jakeluelvoite, %
2021	3,0
2022	4,0
2023	5,0
2024	6,0
2025	7,0
2026	8,0
2027	9,0
2028 ja sen jälkeen	10,0

Ravinto- ja rehuksveista tuotettujen biopolttoöljyjen osuus saa olla enintään Energiaviraston jakeluelvoitelain nojalla vahvistaman enimmäisosuuden verran biopolttoöljyn jakeluelvoitteesta (huomioi luku 2.7). Jos biopolttoöljyn jakelijalla on jakeluelvoite myös jakeluelvoitelain nojalla, enimmäisosuus saa kuitenkin olla yhteensä enintään Energiaviraston vahvistaman enimmäisosuuden verran jakeluelvoitelain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettusta energiasisällön kokonaismäärästä. Energiavirasto vahvisti 30.6.2021 antamallaan [päätöksellä \(Dnro 2140/750/2021\)](#) ravinto- ja rehuksveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuuden (nk. crop cap -osuus) määräksi 2,6 prosenttiyksikköä.

Sellaisten ravinto- ja rehuksveista tuotettujen bionesteiden, joihin liittyy suuria epäsuoran maankäytön muutoksen riskejä, osuus jakeluelvoitteesta ei saa ylittää tällaisten polttoaineiden osuutta vuonna 2019 kulutetun biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä. Komissio on määritellyt ainoastaan palmuöljyn korkean ILUC riskin raaka-aineeksi tällä hetkellä. Rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos kyseinen bioneste-erä on sertifioitu sellaisena bionesteenä, josta todennäköisesti ei aiheudu epäsuoria maankäytön muutoksia. Jakelija voisi käyttää komission RED II:n 30 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaisesti hyväksymiä vapaaehtoisia järjestelmiä vähäisen ILUC-riskin bionesteiden sertifiointiin.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen ilmoittamista on käsitelty tarkemmin kappaleessa [4.2](#).

Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen laiminlyönnistä seuraa lain mukaan seuraamusmaksu, jonka suuruus määräytyy laiminlyönnin suuruuden mukaan⁴.

3.2 Polttoaineiden energiasisältö

Polttoaineiden energiasisällöllä tarkoitetaan niiden alemmaa lämpöarvoa. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 2 §:n 5 kohdassa on määritelty kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyjen lämpöarvot (taulukko 8), joita tulee käyttää veloitteen toteutumista ilmoitettaessa. Mikäli kyseisessä kohdassa ei ole listattu biopolttoöljyn jakelijan käyttämää biopolttoöljyä, tulee biopolttoöljyn jakelijan itse selvittää polttoaineen alempi lämpöarvo sekä standardi, jonka mukaan lämpöarvo on määritelty. Selvitys listauksesta puuttuvan biopolttoöljyn lämpöarvosta ja käytetystä standardista tulee tehdä vapaamuotoiselle liitteelle, joka liitetään biopolttoöljyn jakeluelvoiteilmoituksen mukaan.

TAULUKKO 8 BIOPOLTTÖÖLJYN JAKELUELVOITELAISSA MÄÄRITELLYT POLTTOAINEIDEN LÄMPÖARVOT

Polttoaine	Lämpöarvo, MJ/l
Kevyt polttoöljy	36
Biopolttoöljy (FAME)	33
Synteettinen biodiesel (BTL) ja vastaava	34

3.3 Uusiutuvien komponenttien kohdistaminen

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 5 §:n mukaan biopolttoöljyn jakelijan on toimitettava kulutukseen biopolttoöljyä biopolttoöljyn jakeluelvoitelaisissa määritelty prosenttiosuus laskettuna kyseisenä vuonna kulutukseen toimittamiensa kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön

⁴ Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 13 §:n mukaan seuraamusmaksu on 0,04 €/MJ.

kokonaismäärästä. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 2 §:n 4 kohdan mukaan kulutukseen toimitamisella tarkoitetaan kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn toimittamista kulutukseen valmisteverotuslaissa (182/2010) tarkoitettusta väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä. Kulutukseen toimittamisella ei kuitenkaan tarkoiteta biopolttoöljyn jakelijan omassa toiminnassaan käyttämää kevyttä polttoöljyä ja biopolttoöljyä.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen täyttyminen tulee laskea todellisesta kulutukseen toimitetun biopolttoöljyn määrästä. Lähtökohtana laissa on kuitenkin se, että polttoaineen jakelija seuraa tämän velvoitteen täyttymistä kirjanpidollisesti. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 10 §:n mukaan biopolttoöljyn jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrät sekä biopolttoöljyn energiasisältö ja muut biopolttoöljyn jakeluelvoitelain valvontaa varten tarvittavat tiedot (esim. kestävyystiedot). Kirjanpidosta on myös voitava todentaa mm. polttoaineisiin lisättyjen uusiutuvien komponenttien määrät ja niiden energiasisällöt, jos energiasisältöjä ei ole määritelty biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 2 §:ssä.

3.4 Ahvenanmaalla kulutukseen toimitettu polttoaine

Hallituksen esityksessä 231/2006 mainitaan Ahvenanmaan osalta, että Ahvenanmaalla direktiivin täytäntöönpano on maakuntahallituksen toimivallassa. Siten Ahvenanmaalle kulutukseen toimitettuja kevyttä polttoöljyä ja biopolttoöljyä ei saa sisällyttää muualla Suomessa kulutukseen toimitetuista polttoaineista tehtävään biopolttoöljyn jakeluelvoiteilmoitukseen. Myöskään Ahvenanmaalle toimitettujen biopolttoöljyjen ei voida katsoa täyttävän muualla Suomessa syntyneitä biopolttoöljyn jakeluelvoitetta, riippumatta siitä toimitetaanko polttoaineet Ahvenanmaalle verottomina vai verollisina toimituksina. Ahvenanmaalla ei ole biopolttoöljyn jakeluelvoitetta.

3.5 Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen linjauksia

Verottomat kulutukseen luovutukset

Biopolttoöljyn jakeluelvoite ei koske verottomia kulutukseen luovutuksia. Eli mm. aluksille ja diplomaateille kulutukseen verottomasti luovutettavia kevyttä polttoöljyä ja biopolttoöljyä ei oteta mukaan biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen ollenkaan.

Vertailuarvo

Työkonekäyttöön menneelle biopolttoöljylle ei ole määritelty omaa vertailuarvoa RED II:ssä, mutta sille voidaan soveltaa samaa biopolttoaineen fossiilista vertailuarvoa kuin lämmityskäyttöön menneelle biopolttoöljylle, 80 gCO₂ekv/MJ.

Mikäli biopolttoöljyn jakelijalla ei ole tarkkaa tietoa biopolttoöljyn loppukäytöstä, voi kaikelle biopolttoöljylle käyttää edellä mainittua RED II:n fossiilista vertailuarvoa 80 gCO₂ekv/MJ.

Ks. myös uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteen linjaukset kappaleessa [2.14](#).

Käyttö päästökauppalaitoksessa

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on edistää biopolttoöljyn käyttöä kevyen polttoöljyn korvaamiseksi lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa. Kyseisen lain mukaan biopolttoöljyllä tarkoitetaan nestemäisten polttoaineiden

valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 2 §:n 19 kohdassa tarkoitettua biopolttoöljyä eli lämmityksessä sekä kiinteästi asennetuissa dieselmoottoreissa ja dieselmoottorilla varustetuissa työkoneissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta, joka on valmistettu biomassasta.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelaisissa ei ole avattu tarkemmin mitä lämmityskäytöllä tarkalleen ottaen tarkoitetaan. Lämmityskäyttöä tulee kuitenkin tarkastella lain tarkoituksen ja tavoitteiden näkökulmasta. Lain tavoitteeksi on HE:ssä (199/2018) kirjattu seuraavaa: Esityksen keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että Suomi täyttää osaltaan taakanjakoasetuksen mukaisen päästöjen vähentämisvelvoitteen kaudella 2021-2030. Esityksellä pannaan toimeen hallitusohjelman, energia- ja ilmastostrategian sekä Kaisun tavoitteita, jotka liittyvät taakanjakosektorin päästövähenemävelvoitteisiin.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain tarkoittaman lämmityskäytön toisin sanoen pitäisi kattaa taakanjakoasetuksen mukaiset lämmityksen kohteet. Taakanjakosektoriin kuuluu: liikenne, alueidenkäyttö ja yhdyskuntarakenne, maatalous, rakennusten erillislämmitys, jätehuolto, F-kaasut ja työkoneet. Rakennusten erillislämmitys kattaa asuinrakennusten, liike- ja julkisten rakennusten, vapaa-ajan asuntojen, maatalouden rakennusten ja kuivureiden lämmityksen. Rakennusten lämmityksen päästöt jakautuvat päästökauppasektorille ja taakanjakosektorille. Päästökauppasektorille lasketaan sähkön- ja kaukolämmöntuotannon päästöt. Taakanjakosektori puolestaan kattaa kiinteistökohtainen lämmitys ja pienten lämpölaitosten päästöt.

Energiaviraston tulkinta asiasta on, että biopolttoöljyn jakeluelvoitetta ei voi täyttää päästökauppalaitoksella poltettavalla polttoaineella. Toisin sanoen samaa polttoainetta ei siis voi hyödyntää sekä päästökaupassa nollapäästöisenä että taakanjakosektorin tavoitteissa/velvoitteissa.

3.6 Jakelijoiden väliset sopimukset

Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen siirtämiseen osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle sovelletaan, mitä jakeluelvoitelain 6 §:ssä säädetään uusiutuvien polttoaineiden jakelijoiden välisestä sopimuksesta (huomioi luku 2.7). Uusiutuvien polttoaineiden jakelijoiden välisiä sopimuksia on käsitelty tarkemmin kappaleessa [2.15](#).

4 Jakeluelvoiteilmoitusten laatiminen

4.1 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoite ilmoitus

Jakelijan on vuosittain ilmoitettava edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrä tuotteittain. Jakelijan, joka jakeluelvoitelain 6 §:ssä tarkoitettun sopimuksen perusteella toimittaa kulutukseen uusiutuvia polttoaineita, on jakeluelvoite ilmoituksessaan eriteltävä sopimuksen mukaisesti niiden määrät.

Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoite ilmoituksessa tulee olla seuraavat tiedot kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitetuista polttoaineista:

- määrät (MJ)
- tiedot uusiutuvien polttoaineiden osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta
- tiedot uusiutuvien polttoaineiden osuuksista

Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuoteilmoitus laaditaan Energiaviraston ilmoituslomakkeelle ja tietotaulukolle, jotka ohjaavat jakelijaa raportoimaan tiedot lainsäädännön vaatimassa muodossa. Jakeluvuoteilmoitus laaditaan jakeluvuotelakia ja tätä ohjetta noudattaen. Energiaviraston ilmoituslomakkeen ja tietotaulukon käyttäminen sekä ilmoituksen laatiminen jakeluvuotelakia ja tätä ohjetta noudattaen on edellytys sille, että jakelijan voidaan katsoa täyttäneen jakeluvuotelain 7 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuutensa.

Jokaisen jakeluvuotelain soveltamisalaan kuuluvan jakelijan tulee toimittaa kalenterivuositain mainitun lain mukainen ilmoitus viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiavirastolle. Jakelijat eivät voi toimittaa mainitun lain mukaista ilmoitusta yhdessä, vaikka jakeluvuoteilaissa säädettyjen vuoteiden täyttämiseksi jakelija voi sopia yhdessä toisen jakelijan kanssa. Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuoteilmoituslomakkeilla raportoidaan samalla kestävyyslain mukaisesti toiminnanharjoittajan kaikkien kulutukseen toimitettujen biopolttoaine- ja bioneste-erien kestävyys ja tarvittaessa myös lain eräiden polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä (170/2018, ”liikenne-polttoaineiden päästöjen vähentämistä koskeva laki”) mukaiset kalenterivuositain kulutukseen luovutetut polttoaineiden tiedot.

Jakeluvuotelain 7 §:n mukaan jakelijan on viipymättä kirjattava komission tietokantaan tiedot uusiutuvien polttoaineiden liiketoimista ja polttoaineiden kestävyysominaisuuksista. Tätä veloitetta sovelletaan vasta kyseisen tietokannan käyttöönnotosta.

Jakeluvuotelain 7 §:n mukainen ilmoitus muodostuu Energiavirastolle toimitettavasta ilmoituslomakkeesta ”Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuoteilmoitus” ja tietotaulukosta. Ilmoituslomake ja tietotaulukko on julkaistu Energiaviraston kotisivuilla.

Ilmoituslomakkeella ”Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuoteilmoitus” esitetään jakelijan tiedot, jakelijan yhteyshenkilö, tiedot kulutukseen toimitettujen moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrästä tuotteittain, tiedot uusiutuvien polttoaineiden osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta ja tiedot uusiutuvien polttoaineiden osuuksista. Ilmoituslomake tulee palauttaa ilmoituslomakkeessa olevien täyttöohjeiden mukaisesti täytettynä ja sen tulee olla sellaisen henkilön tai henkilöiden allekirjoittama, joilla on jakelijan nimenkirjoitusoikeus.

Tietotaulukko on Excel-taulukko, johon täytetään yksityiskohtaiset tiedot kulutukseen toimitettujen moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrästä tuotteittain, tiedot uusiutuvien polttoaineiden osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta ja tiedot uusiutuvien polttoaineiden osuuksista. Tietotaulukko tulee palauttaa Excel-tiedostona luvun 4.3 ohjeiden mukaisesti täytettynä. Koska jakeluvuote on laajentunut muuta kuin biologista alkuperää oleviin uusiutuviin nestemäisiin ja kaasumaisiin liikenteen polttoaineisiin vasta 1.1.2023 alkaen eikä kyseisiä polttoaineita ole toimitettu kulutukseen vielä vuoden 2023 aikana, ei kyseisten polttoaineiden raportointia ole huomioitu vielä tietotaulukossa. Energiavirasto päivittää raportointipohjia myöhemmin kyseisten polttoaineiden osalta.

Energiavirasto neuvoo tarvittaessa ilmoituslomakkeen ja tietotaulukon täyttämiseen liittyvissä asioissa. Kysymyksiä voi lähettää osoitteeseen kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi.

Edellistä kalenterivuotta koskeva täytetty ja allekirjoitettu ilmoituslomake sekä täytetty tietotaulukko tulee toimittaa ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana

Energiavirastolle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi ja kopiona kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi. Sähköpostiviestin otsikoksi merkitään "Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvaihteilmoitus".

4.2 Biopolttoöljyn jakeluvaihteilmoitus

Jakelijan on vuosittain ilmoitettava Energiavirastolle edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrä tuotteittain. Biopolttoöljyn jakeluvaihteilmoituksessa tulee olla seuraavat tiedot kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitetuista polttoaineista:

- määrät (MJ)
- tiedot biopolttoöljyjen osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta
- muut tietojen riittävyyden ja oikeellisuuden arvioinnin kannalta merkitykselliset seikat

Ilmoitus laaditaan Energiaviraston ilmoituslomakkeelle ja tietotaulukolle, jotka ohjaavat jakelijaa raportoimaan tiedot lainsäädännön vaatimassa muodossa. Ilmoitus laaditaan biopolttoöljyn jakeluvaihteilakia ja tätä ohjetta noudattaen. Energiaviraston ilmoituslomakkeen ja tietotaulukon käyttäminen sekä ilmoituksen laatiminen biopolttoöljyn jakeluvaihteilakia ja tätä ohjetta noudattaen on edellytys sille, että jakelijan voidaan katsoa täyttäneen biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 9 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuutensa.

Jokaisen biopolttoöljyn jakeluvaihtelain soveltamisalaan kuuluvan jakelijan tulee toimittaa kalenterivuositte mainitun lain mukainen ilmoitus viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiavirastolle. Biopolttoöljyn jakelijat eivät voi toimittaa mainitun lain mukaista ilmoitusta yhdessä, vaikka lain mukaan biopolttoöljyn jakelijat voi sopia biopolttoöljyn jakeluvaihteilteen toteuttamisesta yhdessä toisen jakelijan kanssa. Biopolttoöljyn jakeluvaihteiltaa koskevilla ilmoituslomakkeilla raportoidaan samalla kestävyyslain mukaisesti jakelijan kaikkien kulutukseen toimitettujen uusiutuvien polttoaine- ja bioneste-erien kestävyys.

Biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 9 §:n mukainen ilmoitus muodostuu Energiavirastolle toimitettavasta ilmoituslomakkeesta "Biopolttoöljyn jakeluvaihteilmoitus" ja tietotaulukosta. Ilmoituslomake ja tietotaulukko on julkaistu Energiaviraston kotisivuilla.

Ilmoituslomakkeella "Biopolttoöljyn jakeluvaihteilmoitus" esitetään biopolttoöljyn jakelijan tiedot, ilmoituksen yhteyshenkilö sekä tiedot kulutukseen toimitettujen kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määristä tuotteittain, tiedot biopolttoöljyjen osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta ja tiedot biopolttoöljyjen osuuksista. Ilmoituslomake tulee palauttaa ilmoituslomakkeen liitteenä olevien täyttöohjeiden mukaisesti täytettynä ja sen tulee olla sellaisen henkilön tai henkilöiden allekirjoittama, joilla on biopolttoöljyn jakelijan nimenkirjoitusoikeus.

Tietotaulukko on Excel-taulukko, johon täytetään yksityiskohtaiset tiedot kulutukseen toimitettujen kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määristä tuotteittain, tiedot biopolttoöljyjen osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta ja tiedot biopolttoöljyjen osuuksista. Tietotaulukko tulee palauttaa Excel-tiedostona (xlsx-tiedostotyyppi) luvun [4.3](#) ohjeiden mukaisesti täytettynä.

Energiavirasto neuvoo tarvittaessa ilmoituslomakkeen ja tietotaulukon täyttämiseen liittyvissä asioissa. Kysymyksiä voi lähettää osoitteeseen kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi.

Edellistä kalenterivuotta koskeva täytetty ja allekirjoitettu lomake sekä täytetty tietotaulukko tulee toimittaa ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiavirastolle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi ja kopiona kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi. Sähköpostiviestin otsikoksi merkitään "Biopolttoöljyn jakeluvaihteilmoitus".

4.3 Tietotaulukon täyttöohje

Tässä osiossa annetaan ohjeita tietotaulukon täyttämiseen. Tietotaulukko (makrot oltava sallittuna) tulee täyttää mahdollisimman tarkasti, huolellisesti ja tämän ohjeistuksen mukaisesti. Tietotaulukko tulee palauttaa Excel-tiedostona, jossa makrot eivät ole käytössä (.xlsx-tiedostotyyppi). Taulukkoa ei saa itse lukita tai suojata salasanalla, vaan pyydetyt tiedot tulee olla kopioitavissa taulukosta.

Tietotaulukko koostuu välilehdistä "Yhteenveto (KHK-laki)", "Yhteenveto (Jakeluvaihte)", "Yhteenveto (Biopolttoöljy JV)", "Fossiiliset", "Uusiutuvat", "Sähkö+Lentobio (KHK-laki)" ja "UER (KHK-laki)".

Taulukon "Yhteenveto" -välilehdillä ilmoitetaan polttoaineen toimittajan/jakelijan nimi ja vuosi, jota raportointi koskee. Lisäksi välilehdillä ilmoitetaan mahdollisesti muiden polttoaineen toimittajien/jakelijoiden kanssa tehtyjen sopimusten mukainen toimittajien/jakelijoiden välillä siirretty päästövähennys tai velvoite (huomioi luku 2.7). Muut "Yhteenveto" -välilehtien tiedot kopioituvat automaattisesti taulukon muilta välilehdiltä. Polttoaineen toimittaja/jakelija ilmoittaa välilehdillä "Fossiiliset", "Uusiutuvat", "Sähkö+Lentobio (KHK-laki)" ja "UER (KHK-laki)" liikennepolttoaineiden päästöjen vähentämistä koskevan lain, jakeluvaihtelain ja biopolttoöljyn jakeluvaihtelain mukaiset tiedot. Välilehdellä "Uusiutuvat" raportoidaan biopolttoaineiden ja biopolttoaineiden kestävydestä.

4.3.1 Yleistä taulukon täyttämisestä

Taulukon valkoiset solut ovat tietojen syöttämistä varten. Harmaisiin soluihin Excel laskee arvot syötettyjen tietojen perusteella. Osa harmaista soluista saattaa muuttua valkoiseksi riippuen muihin sarakkeisiin täytetyistä tiedoista. Tällöin solu pyytää syöttämään soluun arvon. Rivin 4 solut antavat lisäohjeita kunkin sarakkeen täyttämiseen. Kaikki vaaditut tiedot tulee täyttää huolellisesti ohjeiden mukaan ja oikein. Mikäli jotain tietoa ei ole saatavilla, tulee kyseiseen kohtaan vastata esim. ei tiedossa, ei saatavilla tai N/A ja perustella tiedon puuttuminen aina lisätietoja-sarakkeessa. Riville 3 tulee näkyviin huomautus, mikäli sarakkeen soluista puuttuu tietoja.

Kulutukseen luovutetut polttoaineet ja niiden tiedot raportoidaan välilehdillä "Fossiiliset" ja "Uusiutuvat" välilehtien nimien mukaisesti. Tiedot raportoidaan välilehdillä olevien taulukoiden otsikoiden ja otsikkorivien kuvausten mukaisesti. Mikäli otsikot häviävät kokonaan näkyvistä tai otsikot näkyvät vain osittain, saa otsikot takaisin näkyviin sarakkeen leveyttä muuttamalla. Vapaaehtoisten jakeluvaihteiden on mahdollista valita "Fossiiliset"- ja "Uusiutuvat"-välilehdillä taulukosta kevennetty versio, josta on piilotettu KHK-lain puitteissa raportoitavia tietoja koskevat sarakkeet. Näiden välilehtien rivillä kaksi valitsemalla "Näytä taulukosta kevennetty versio (vapaaehtoinen jakelija)" Excel näyttää ainoastaan ne kentät, jotka vapaaehtoisen jakelijan tulee täyttää.

Polttoaineita koskevat tiedot voidaan syöttää valitsemalla oikea vaihtoehto kunkin sarakkeen vetovalikosta ja täyttämällä tekstikentät polttoaineikohtaisilla tiedoilla. Vaihtoehtoisesti polttoaineita koskevat tiedot voi liittää sarakkeisiin toiminnanharjoittajan omasta Excel-taulukosta.

Muista taulukoista liitettäessä on huomattava, että kaikki syötteet on kirjoitettava täsmälleen oikeaan muotoon, jotta Excel-taulukko tunnistaa sen ja laskee automaattisesti polttoaineiden tiedot.

Nestemäiset polttoaineet ilmoitetaan litroina ja kaasumaiset polttoaineet ilmoitetaan kilogrammoina. Taulukko pyytää tarvittaessa täyttämään polttoaineen määrän yksikön.

4.3.2 Polttoaineet

Polttoaineet raportoidaan polttoaineluokan mukaisesti. Jakeluvaihtelain nojalla raportoitavien polttoaineiden polttoaineluokat määräytyvät nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) verotaulukon tuoteryhmittelyn eli niin kutsuttujen veroluokkien mukaisesti. Verotaulukon tuoteryhmiin kuulumattomat polttoaineet määritellään laissa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverotuksesta säädettyjen tuoteryhmien, tilastokeskuksen polttoaineluokituksen tai muun vastaavan ryhmittelyn mukaisesti.

Taulukko tunnistaa nestemäisten polttoaineiden valmisteverotuksen tuoteryhmät ja lisäksi joi-tain muita polttoaineluokkia. Taulukon tunnistamat polttoaineluokat on lueteltu luvuissa [4.3.3](#) ja [4.3.4](#). Jakeluvaihteessa aiemmin käytössä ollut polttoaineiden luokittelu (T= tuplalaskettava ja R=kestävä) on muuttunut 2021 vuoden alusta lähtien, koska tuplalaskennasta luovuttiin kokonaan vuoden 2020 jälkeen. Täten aiemmin käytössä olleet luokat R ja T vastaavat nyt valmisteverotuksen luokkia R (= biopolttoaine täyttää kestävyyslaissa säädetty kestävyyskriteerit) ja T (= biopolttoaine täyttää kestävyyslaissa säädetty kestävyyskriteerit ja se on tuotettu jätteistä tai tähteistä taikka syötäväksi kelpaamattomasta selluloosa-aineksesta tai lignoselluloosasta). Jos kulutukseen toimitetaan uusiutuvaa polttoainetta, jolle ei jakeluvaihtelain 2 momentissa ole säädetty alempaa lämpöarvoa, jakelijan on ilmoitettava lain 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä kulutukseen toimitetun uusiutuvan polttoaineen lämpöarvo sekä standardi, jonka mukaisesti lämpöarvo on määritetty. Tällaisille polttoaineille taulukko ei hae oletuslämpöarvoa polttoaineen riville, vaan jakelija joutuu täyttämään lämpöarvon itse taulukkoon. Lisätietoja -sarakkeessa tulee myös selvittää, minkä standardin mukaan lämpöarvo on laskettu. Mikäli jakelija haluaa syöttää taulukkoon sellaisen polttoaineen, jonka ominaisuudet poikkeavat taulukon antamista arvoista, tulee jakelijan nimetä itse kyseinen polttoaine lisäämällä polttoaineen nimen perään "(oma)". Valinta mahdollistaa taulukon kaikkien syötekehtien muokkaamisen kyseisen polttoaineen rivillä, mutta tehtyihin muutoksiin tulee pystyä esittämään selkeät perusteet. Energiavirasto arvioi perusteiden riittävyyden.

Kulutukseen luovutettujen polttoaineiden raportointi tapahtuu erittäin. Erällä tarkoitetaan raportoitavilta ominaisuuksiltaan samanlaisia polttoainetoimituksia. Biopolttoaineiden osalta erä kattaa tässä yhteydessä kaikki kestävyysominaisuuksiltaan keskenään samanlaiset polttoainetoimitukset. Tämä mahdollistaa yksittäisten polttoaine-erien yhdistämisen raportoinnissa, mikäli niiden ominaisuudet ovat samanlaiset.

4.3.3 Fossiilisten ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden raportointi

Fossiiliset ja muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet raportoidaan taulukon välilehdellä "Fossiiliset". Taulukon vihreällä värjätty sarakkeet ovat pakollisia täyttää riippumatta siitä, minkä lain soveltamisalaan kuuluvan erän tietoja taulukolla raportoidaan. Vihreissä sarakkeissa raportoidaan mm. mistä polttoaineesta on kyse ja kulutukseen luovutetun polttoaineen määrätieto. Oranssilla värjättyissä sarakkeissa sen sijaan raportoidaan ainoastaan liikenne-polttoaineiden päästöjen vähentämistä koskevan lain edellyttämiä tietoja. Jakeluvaihtelain

ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain tiedot täytetään keltaisella värjättyihin sarakkeisiin. Taulukko tunnistaa seuraavat fossiiliset ja muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet:

- Dieselöljy
- Dieselöljy para
- Etanolidiesel
- ETBE
- Kaasuöljy
- Kevyt polttoöljy
- Kevyt polttoöljy rikitön
- Metanoli
- Moottoribensiini
- MTBE
- Nestekaasu
- Nesteytetty maakaasu
- Paineistettu maakaasu
- Pienmoottoribensiini
- Raskas polttoöljy
- Synteettinen metaani
- TAE
- TAME
- Tiivistetty vety

Fossiilisten ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden alempana lämpöarvona käytetään jakeluelvoitelaisissa määriteltyjä arvoja. Excel antaa automaattisesti lämpöarvon jakeluelvoitelaisissa mainituille polttoaineille. Muiden kuin jakeluelvoitelaisissa mainittujen fossiilisten ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden alempi lämpöarvo tulee syöttää itse sarakkeeseen "LHV (MJ/l tai MJ/kg, määrän yksikön mukaan)". Lämpöarvo tulee määrittää itse sopivan standardin mukaisesti. Lämpöarvoa ilmoitettaessa on merkittävä Lisätietoja -sarakkeeseen minkä standardin mukaisesti lämpöarvo on määritetty.

Polttoaineen toimittaja voi käyttää Tilastokeskuksen arvioimaa ajantasaista lukua (%) arvioidessaan liikennepolttoaineiden päästöjen vähentämistä koskevan lain soveltamisalaan kuuluvan kevyen polttoöljyn määrää. Jos jakelija raportoi biopolttoöljyn jakeluelvoitelain soveltamisalaan kuuluvia kevyen polttoöljyn polttoaine-eriä, joiden loppukäytöstä jakelijalla ei ole tarkkaa tietoa, tulee tällaiset erät raportoida tietotaulukolle Fossiiliset -välilehdelle kahtena erillisenä eränä (KHK-laki ja Biopolttoöljyn JV). Käytännössä raportointi tehdään Fossiiliset -välilehdelle niin, että KHK-lain osalta kyseinen kevyen polttoöljyn erä raportoidaan Tilastokeskuksen ajantasaisella %-osuudella ja biopolttoöljyn jakeluelvoitteen osalta 100 %:n osuudella. Asiasta tulee mainita tällöin tietotaulukon Fossiiliset -välilehden lisätietoja -sarakkeessa molempien polttoaine-erien kohdalla, että näin on toimittu.

4.3.4 Biopolttoaineiden ja bionesteiden raportointi

"Uusiutuvat" -välilehdellä ilmoitetaan kaikki biologista alkuperää olevat polttoaineet polttoaine-luokittain (myös ei-kestävät biopolttoaineet ja bionesteet). Taulukon vihreällä värjätty sarakkeet ovat pakollisia (pl. kestävyystiedot) täyttää riippumatta siitä, minkä lain soveltamisalaan kuuluvan erän tietoja taulukolla raportoidaan. Vihreissä sarakkeissa raportoidaan mm. mistä polttoaineesta on kyse, kulutukseen luovutetun polttoaineen määrätieto ja kestävyyskriteerien täyttymiseen liittyvät tiedot (vihreät sarakkeet B-G, U-AF sekä AI-AK). Oranssilla värjättyissä sarak-

keissa sen sijaan raportoidaan ainoastaan liikennepolttoaineiden päästöjen vähentämistä koskevan lain edellyttämiä tietoja. Jakeluvaihtelain ja biopolttoöljyn jakeluvaihtelain tiedot täytetään keltaisella värjättyihin sarakkeisiin.

Taulukko tunnistaa seuraavat biopolttoaineet ja bionesteet:

- Biobensiini
- Biobensiini R
- Biobensiini T
- Biodieselöljy
- Biodieselöljy R
- Biodieselöljy T
- Biodieselöljy P
- Biodieselöljy P R
- Biodieselöljy P T
- Bioetanoli
- Bioetanoli R
- Bioetanoli T
- Bionestekaasu
- Bionestekaasu R
- Bionestekaasu T
- Biopolttoöljy (FAME)
- Biopolttoöljy R (FAME)
- Biopolttoöljy T (FAME)
- Biopolttoöljy (BTL)
- Biopolttoöljy R (BTL)
- Biopolttoöljy T (BTL)
- Etanolidiesel
- Etanolidiesel R
- Etanolidiesel T
- Yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan bensiini
- ETBE
- ETBE R
- ETBE T
- Metanoli
- Metanoli R
- Metanoli T
- MTBE
- MTBE R
- MTBE T
- Nesteytetty biometaan
- Nesteytetty biometaan R
- Nesteytetty biometaan T
- Paineistettu biometaan
- Paineistettu biometaan R
- Paineistettu biometaan T
- Synteettinen metaani ei kestävä
- Synteettinen metaani kestävä
- TAE
- TAE R
- TAE T
- TAME
- TAME R
- TAME T
- Yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan diesel

Lyhenteiden merkitykset:

R - biopolttoaine täyttää kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit

T - biopolttoaine täyttää kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit ja se on tuotettu jätteistä tai tähteistä taikka syötäväksi kelpaamattomasta selluloosa-aineksestä tai lignoselluloosasta

P - parafiininen dieselöljy

Biopolttoaineiden alempana lämpöarvona käytetään jakeluvaihtelaisissa määriteltyjä arvoja. Excel antaa automaattisesti lämpöarvon jakeluvaihtelaisissa mainituille polttoaineille.

Polttoaineen toimittaja voi käyttää Tilastokeskuksen arvioimaa ajantasaista lukua (%) arvioidessaan liikennepolttoaineiden päästöjen vähentämistä koskevan lain soveltamisalaan kuuluvan kevyen polttoöljyn määrää. Kyseistä Tilastokeskuksen lukua voi käyttää myös biopolttoöljylle, jos

polttoaineen toimittajalla ei ole tarkkaa tietoa sen loppukäytöstä. Jos jakelija raportoi biopolttoöljyn jakeluvaihtelain soveltamisalaan kuuluvia biopolttoöljyn polttoaine-eriä, joiden loppukäytöstä jakelijalla ei ole tarkkaa tietoa, tulee tällaiset erät raportoida tietotaulukolle Uusiutuvat -välilehdelle kahtena erillisenä eränä (KHK-laki ja Biopolttoöljyn JV). Käytännössä raportointi tehdään Uusiutuvat -välilehdelle niin, että KHK-lain osalta kyseinen biopolttoöljyn erä raportoidaan Tilastokeskuksen ajantasaisella %-osuudella ja biopolttoöljyn jakeluvaihtelaitteen osalta 100 %:n osuudella. Asiasta tulee mainita tällöin tietotaulukon Uusiutuvat -välilehden Lisätietoja -sarakeessa molempien polttoaine-erien kohdalla, että näin on toimittu.

Polttoaine-erän lain soveltamisala-sarakeessa ilmoitetaan yhden tai useamman polttoaine-erälle kuuluvan lain soveltamisala. Taulukolla voidaan raportoida uusiutuvien polttoaineiden jakeluvaihte- (myös vapaaehtoinen jakeluvaihte), biopolttoöljyn jakeluvaihte ja KHK-lain mukaiset tiedot. Voit valita useampia, esimerkiksi sama polttoaine-erä voidaan raportoida sekä jakeluvaihtelain että KHK-lain puitteissa. Tehdyn valinnan voit poistaa kokonaan painamalla delete-painiketta. Soveltamisalaa ei ole välttämätöntä syöttää manuaalisesti jokaiselle polttoaine-erälle erikseen, vaan voit kopioida kertaalleen syötetyn soveltamisalan usealle polttoaine-erälle vetämällä solun oikeasta alanurkasta.

Polttoaineen toimitusmaa-sarakeessa ilmoitetaan maa, johon polttoaineen toimittaja on polttoaineen toimittanut. Toimitusmaan nimi tulee kirjoittaa suomen tai ruotsin kielellä.

Raaka-aine-sarakeessa ilmoitetaan biopolttoaine- tai bioneste-erän raaka-aine. Raaka-aineen nimi tulee kirjoittaa suomen tai ruotsin kielellä.

Raaka-aineryhmä-sarakeessa valitaan listalta raaka-aineryhmä, johon polttoaine-erän raaka-aine kuuluu. Raaka-aineryhmien perusteella lasketaan ravinto- ja rehuksvipohjaisten biopolttoaineiden ja biokaasun / biopolttoöljyjen enimmäisosuuden määrä.

Kestävyysslain mukainen päästövähennys (Jakeluvaihte / RED II) (%)-sarakeessa ilmoitetaan polttoaineen kestävyysslain mukainen päästövähennys. Päästövähennys ilmoitetaan prosentteina ja sen laskennassa tulee soveltaa hyväksytyssä kestävyyssjärjestelmässä vahvistettuja REDII:n mukaisia laskentaperiaatteita.

Erityishuomiota vaativat biopolttoaineet ja bionesteeet

Polttoaineet, jotka muodostuvat fossiilisesta komponentista ja biokomponentista (**MTBE, TAME, ETBE** ja **TAEE**) ilmoitetaan "Uusiutuvat" -välilehdellä. Määräksi ilmoitetaan koko erän (bio-osuus + fossiilinen osuus) määrä. Excel laskee koko polttoaine-erän energiasisällön huomioiden sen bio-osuuden ja fossiilisen osuuden. Jakeluvaihtelaitteen osalta vain kestäväällä bio-osuudella voi täyttää velvoitetta.

Joidenkin polttoaineiden alempi lämpöarvo (LHV) tulee syöttää itse sarakeeseen (LHV (MJ/l tai MJ/kg, määrän yksikön mukaan). Näiden polttoaineiden kohdalla on ilmoitettava Lisätietoja -sarakeessa minkä standardin mukaan lämpöarvo on määritetty.

4.3.5 Biopolttoaineiden ja bionesteiden kestävyysraportointi

Taulukon "Uusiutuvat" -välilehdellä ilmoitetaan kulutukseen toimitettujen biopolttoaineiden ja bionesteiden kestävyys kestävyysslain vaatimusten (REDII) mukaisesti. Taulukon vihreissä sarakeissa raportoidaan mm. kestävyyskriteerien täyttymiseen liittyvät tiedot. Kestävyyden raportointia varten taulukossa kysytään seuraavat tiedot:

- raaka-aineen alkuperämaa
- raaka-aineen toimittaja
- raaka-aineen tuotantoalue / hankinta-alue
- NUTS 2-alue (koskee ainoastaan maatalouden raaka-aineita, joille EU:n jokin jäsenvaltio on ilmoittanut tyypilliset kasvihuonekaasupäästöt tietyllä NUTS 2 -alueella)
- kestävyden osoittaminen (kansallinen järjestelmä / vapaaehtoinen järjestelmä / kestävyystodistus (kansallinen järjestelmä) / kestävyystodistus (vapaaehtoinen järjestelmä))
- polttoaineen alkuperämaa
- polttoaineen toimitusmaa
- polttoaineen valmistaneen laitoksen aloitusaika (toiminta aloitettu viimeistään 5.10.2015 / toiminta aloitettu 5.10.2015 ja 31.12.2020 välillä / toiminta aloitettu 1.1.2021 tai sen jälkeen)
- jäte, tähde, syötäväksi kelpaamaton selluloosa tai lignoselluloosa (yksilöity päätös, dnro)

Kasvihuonekaasupäästövähennyksen tulee olla vähintään 50 %, jos biopolttoaine tai bioneste on tuotettu tai valmistettu viimeistään 5.10.2015 toimintansa aloittaneessa laitoksessa. Kasvihuonekaasupäästövähennyksen tulee olla vähintään 60 %, jos biopolttoaine tai bioneste on tuotettu tai valmistettu 6.10.2015-31.12.2020 välisenä aikana aloittaneessa laitoksessa. Tämän jälkeen toimintansa aloittaneen laitoksen kasvihuonekaasupäästövähennyksen tulee olla vähintään 65 %. Mikäli toiminnanharjoittajalla ei ole tiedossa biopolttoaineen tai bionesteen valmistaneen laitoksen toiminnan aloittamisaikaa, tulee olettaa, että laitos on aloittanut toimintansa 31.12.2020 jälkeen, ja että vaadittu kasvihuonekaasupäästövähennys on vähintään 65 %.

5 Jakeluvelvoiteilmoituksen käsittely Energiavirastossa

5.1 Ilmoituksen käsittely ja kieli

Energiavirasto käsittelee jakelijan ilmoituksen hallintolain (434/2003) periaatteiden mukaisesti.

Kielilain (423/2003) mukaisesti jakelijan ilmoitus voidaan tehdä joko suomen tai ruotsin kielellä. Energiavirasto käsittelee ilmoituksen sillä kielellä, jolla ilmoitus on tullut vireille.

Jakelijan ilmoitus toimitetaan Energiavirastolle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi ja kopiona kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi. Sähköpostiviestin otsikoksi merkitään "Jakeluvelvoitelain mukainen ilmoitus", "Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukainen ilmoitus" tai "Jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukainen ilmoitus". Jakelijan ilmoitus tulee vireille Energiavirastossa, kun se on saapunut Energiaviraston kirjaamoon asianmukaisesti täytettynä ja allekirjoitettuna.

Tarvittaessa Energiavirasto voi pyytää jakelijaa täydentämään ilmoitustaan tai antamaan asiasta lisäselvityksen. Täydennys- tai selvityspyyntö lähetetään sähköpostitse jakelijan ilmoittamien yhteyshenkilöiden sähköpostiosoitteisiin. Jakelijalla on myös mahdollisuus täydentää oma-aloitteisesti ilmoitustaan sekä toimittaa ilmoitukseen liittyviä tietoja.

Energiavirasto antaa jakelijalle ilmoituksen käsittelyn päätyttyä kuittauksen asiasta.

5.2 Ilmoituksen julkisuusasiat

Energiavirasto noudattaa toiminnassaan julkisuuslakia (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta, 621/1999). Kaikki Energiavirastolle toimitetut tiedot ovat siten lähtökohtaisesti julkisia. Poikkeuksen muodostavat tiedot, jotka voidaan katsoa salassa pidettäväksi julkisuuslain 24 §:n mukaan.

Mahdolliset salassa pidettäväksi pyydettävät tiedot tulee ilmoittaa ilmoituslomakkeessa. Jakelijan tulee perustella miksi ja minkä julkisuuslain lainkohdan nojalla ilmoituksen tiedot ovat salassa pidettäviä. Jakelijan tulee myös yksilöidä salassa pidettäväksi katsomansa tiedot. Mikäli Energiavirasto on ilmoituksessa annettujen tietojen salassapidosta eri mieltä jakelijan kanssa, varataan jakelijalle mahdollisuus lausua mielipiteensä tietojen salassapidosta. Päätöksen tietojen salassa pidettävyydestä tekee Energiavirasto.

6 Jakelijan velvollisuudet

6.1 Ilmoittamisvelvollisuus

Jakeluvuoteilaisissa ja biopoltoöljyn jakeluvuoteilaisissa säädetään jakelijan ilmoittamis- ja kirjanpitovelvollisuudesta.

Jakelijan on jakeluvuotelain 7 §:n mukaan ilmoitettava Energiavirastolle vuosittain viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopoltoainien, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrä tuotteittain. Ilmoituksessa on lisäksi oltava tieto biopoltoaine- ja biokaasuerien sekä muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaine-erien kestävyyskriteerien mukaisuuden osoittamisesta sekä jakeluvuotelain 5 §:n 2, 4, 5 ja 7–8 momentissa tarkoitettujen biopoltoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden osuuksista.

Jakelijan on biopoltoöljyn jakeluvuotelain 9 §:n mukaan ilmoitettava Energiavirastolle vuosittain viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa kevyen polttoöljyn ja biopoltoöljyn määrä tuotteittain. Ilmoituksessa on lisäksi oltava tieto biopoltoöljyerien kestävyyskriteerien mukaisuuden osoittamisesta sekä biopoltoöljyn jakeluvuotelain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettujen biopoltoaineiden osuudesta.

Jakeluvuotelain 6 §:n mukaan jakelija voi sopia jakeluvuoteensa, lisävelvoitteensa tai vähimmäisosuusvelvoitteensa täyttämiseksi velvoitteensa siirtämisestä osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle. Jakelija voi myös sopia jakeluvuotelain 5 §:n 7–8 momentissa säädettyjen raaka-ainerajoitusosuuksien siirtämisestä osittain tai kokonaan toisen jakelijan hyödynnettäväksi. Biopoltoöljyn jakeluvuotelain 8 §:n mukaan jakelija voi myös sopia jakeluvuoteen siirtämiseen osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle. Jakeluvuotelain mukaisten jakelijoiden välisiä sopimuksia on käsitelty tarkemmin kappaleessa [2.15](#) ja biopoltoöljyn jakeluvuotelain mukaisten jakelijoiden välisiä sopimuksia kappaleessa [3.6](#). Sopimuksista on toimitettava jäljennös Energiavirastolle jakeluvuotelain 7 §:ssä ja biopoltoöljyn jakeluvuotelain 9 §:ssä tarkoitettujen ilmoituksen yhteydessä.

Jakelijat voivat toimittaa tiedot joko yhdessä tai erikseen. Erikseen toimitetuista sopimusosapuolten ilmoituksista tulee kuitenkin käydä täsmällisesti ilmi, kuinka jakeluvuoteilaisissa ja biopoltoöljyn jakeluvuoteilaisissa säädettyt velvoitteet ja raaka-ainerajoitusosuuksien siirrot on hoidettu jakelijoiden kesken.

Jakelija ei voi sopia ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä toisen jakelijan kanssa, vaan jokaisen jakeluvuotelain ja biopoltoöljyn jakeluvuotelain soveltamisalaan kuuluvan jakelijan tulee toimittaa oma jakeluvuotelain 7 §:n ja biopoltoöljyn jakeluvuotelain 9 §:n mukainen ilmoitus.

6.2 Kirjanpitovelvollisuus

Jakelijan kirjanpitovelvollisuudesta säädetään jakeluvuotelain 8 §:ssä ja biopoltoöljyn jakeluvuotelain 10 §:ssä. Jakeluvuotelain 8 §:n mukaan jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun sekä

biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrät sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden energiasisällöt ja muut jakeluvaihtelain noudattamisen valvontaa varten tarvittavat tiedot (esim. kestävyystiedot). Biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 10 §:n mukaan jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrät sekä biopolttoöljyn energiasisältö ja muut biopolttoöljyn jakeluvaihtelain valvontaa varten tarvittavat tiedot (esim. kestävyystiedot). Kirjanpidosta tulee siten käydä ilmi Energiaviraston valvonnan kannalta olennaiset tiedot.

Kirjanpitoaineiston säilytysaikaa ja -tapaa koskevista säännöksistä säädetään valmisteverotuslain (182/2010) 11 luvussa. Kirjanpitotiedot on säilytettävä neljän kalenterivuoden ajan. Kirjanpitotietojen säilyttämiselle on säädetty vähimmäisaika, jotta jakelijalta olisi riittävän pitkään saatavissa valvonnan kannalta keskeiset tiedot.

6.3 Seuraamusmaksu

Jos jakeluvaihtelain mukainen jakelija ei ole toimittanut uusiutuvia polttoaineita kulutukseen kuten jakeluvaihtelain 5 §:n 1–3 momentissa säädetään, Energiaviraston on määrättävä jakelijalle jakeluvaihtelaitten noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,04 euroa megajoulelta. Jos jakelija ei ole toimittanut biopolttoaineita, biokaasua ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä ja kaasumaisia liikenteen polttoaineita kulutukseen kuten jakeluvaihtelain 5 §:n 4 momentissa säädetään, Energiaviraston on määrättävä jakelijalle lisäveloitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,03 euroa megajoulelta. Jos biopolttoöljyn jakeluvaihtelain mukainen jakelija ei ole toimittanut biopolttoöljyä kulutukseen biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 5 §:n mukaisesti, Energiaviraston on määrättävä jakelijalle seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,04 euroa megajoulelta.

Seuraamusmaksua jakeluvaihtelaitten noudattamatta jättämisestä määrätään jakeluvaihtelain 5 §:n 1–3 momentin mukaisesti laskettavan uusiutuvien polttoaineiden kulutukseen toimittamista koskevan veloitteen määrästä siltä osin kuin jakelija ei ole täyttänyt veloitettaan jakeluvaihtelain 7 §:n 1 momentin mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella. Seuraamusmaksua jakeluvaihtelaitten lisäveloitteen noudattamatta jättämisestä määrätään 5 §:n 4 momentin mukaisesti laskettavan biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden kulutukseen toimittamista koskevan veloitteen määrästä siltä osin kuin jakelija ei ole täyttänyt veloitettaan jakeluvaihtelain 7 §:n 1 momentin mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella. Seuraamusmaksua määrätään biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 5 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti laskettavan biopolttoöljyn kulutukseen toimittamista koskevan veloitteen määrästä siltä osin kuin biopolttoöljyn jakelija ei ole täyttänyt veloitettaan biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 9 §:n mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella.

Seuraamusmaksut on määrättävä sen kalenterivuoden aikana, jona jakeluvaihtelain 7 §:n 1 momentissa ja biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu tai se olisi pitänyt antaa. Jos seuraamusmaksut ovat jääneet kokonaan tai osittain määräämättä sen johdosta, että jakelija on kokonaan tai osaksi laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän ilmoituksen, Energiaviraston on määrättävä määräämättä jääneet seuraamusmaksut jakelijan maksettaviksi. Seuraamusmaksut on määrättävä edellä tarkoitettua kalenterivuotta seuraavien kolmen kalenterivuoden kuluessa.

Seuraamusmaksut määrätään jakeluelvoitelain 10 §:ssä tarkoitetusta jakeluelvoitteen tai lisävelvoitteen ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 12 §:ssä tarkoitetusta alentamista tai poistamista koskevasta hakemuksesta huolimatta. Seuraamusmaksut on palautettava siltä osin kuin jakeluelvoitetta tai jakeluelvoitteen lisävelvoitetta ja biopolttoöljyn jakeluelvoitetta alennetaan.

6.4 Virhemaksu

Jos jakeluelvoitelain mukainen jakelija on laiminlyönyt jakeluelvoitelain 7, 8 tai 9 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa, Energiavirasto voi määrätä virhemaksun, jonka suuruus on vähintään 500 euroa ja enintään 5 000 euroa. Jos biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukainen jakelija on laiminlyönyt biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 9–11 §:ssä tarkoitetun velvollisuutensa, Energiavirasto voi määrätä virhemaksun, jonka suuruus on vähintään 500 euroa ja enintään 5 000 euroa.

Energiaviraston tulee virhemaksun suuruutta määritessään ottaa huomioon menettelyn moitittavuus, toistuvuus ja muut näihin rinnastettavat seikat.

7 Tietojen oikeellisuuden valvonta

7.1 Energiaviraston tiedonsaantioikeus

Jakelijan ja sivullisen velvollisuuteen antaa tietoja jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain ja kyseisten lakien nojalla annettujen säännösten valvontaa ja täytäntöönpanon seurantaan varten sovelletaan, mitä valmisteverotuslain 12 luvussa säädetään.

Energiavirastolla on jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukaan oikeus saada velvoitteiden noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot jakelijalta. Tiedonsaantioikeus koskee kaikkia jakeluvelvoitelaisissa ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaisissa yksilöityjä valvonnan kannalta olennaisia tietoja, minkä vuoksi jakelija ei voi kieltäytyä antamasta Energiaviraston pyytämiä tietoja liikesalaisuuteen tai yksityisyyden suojaan vedoten.

Energiavirastolla on myös salassapitosäännösten estämättä oikeus saada velvoitteiden noudattamisen valvontaa varten välttämättömiä tietoja jakelijaa koskevista seikoista toisilta viranomaisilta ja muilta julkista hallintotehtävää hoitavilta tahoilta. Tämä koskee erityisesti sellaisia tietoja, joilla on olennaista merkitystä jakeluvelvoitteeseen ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen noudattamiseen liittyen.

7.2 Energiaviraston tiedonluovutusosoikeus

Energiavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa jakeluvelvoitelaisissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan saamiaan tietoja, jotka ovat välttämättömiä:

- 1) Työ- ja elinkeinoministeriölle sen jakeluvelvoitelaisissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi ja energia- ja ilmastopolitiikan tavoitteiden valmistelua ja toimeenpanoa varten;
- 2) Verohallinnolle verotuksen toimittamista ja valvontaa varten.

7.3 Energiaviraston tarkastusoikeus

Valmisteverotuslain 12 luvussa säädetyn tarkastusoikeuden mukaan Energiavirastolla on oikeus päästä jakelijan hallitsemiin tiloihin ja alueille, joilla polttoaineita tai raaka-aineita tuotetaan tai valmistetaan, jos se on valvonnan kannalta tarpeen. Energiavirasto voi tehdä tiloissa ja alueilla tarkastuksia sekä ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Energiaviraston lisäksi tarkastuksessa voi olla läsnä myös muun viranomaisen edustajia. Energiaviraston on tarkastuksessa noudatettava hallintolain 39 §:n mukaista menettelyä.

Valmisteverotuslain 12 luvun mukaan jakelijan ja tulee avustaa Energiavirastoa tarkastuksen suorittamisessa. Siten jakelijan tulee toimia yhteistyössä Energiaviraston kanssa ja jakelijan on luovutettava tarkastuksen suorittamisen kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset Energiavirastolle. Energiavirastolla on tarkastuksen yhteydessä oikeus ottaa haltuunsa jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain valvonnan kannalta tarpeelliset asiakirjat tai niistä laadittu jäljennös. Haltuunotto edellyttää kuitenkin, että se on välttämätöntä tarkastuksen tavoitteiden toteuttamiseksi. Kun tarkastus ei enää edellytä aineiston hallussapitoa, Energiaviraston tulee viipymättä palauttaa tarkastuksen yhteydessä haltuun otettu aineisto jakelijalle.